

Lampiran 01. Surat Observasi Awal

KEMENTERIAN RISET, TEKNOLOGI, DAN PENDIDIKAN TINGGI
UNIVERSITAS PENDIDIKAN GANESHA
FAKULTAS HUKUM DAN ILMU SOSIAL

Alamat : Jalan Udayana Singaraja Bali 81116
Telepon : 0362133884 Fax 0362133994

No : 1783/UN48.8.1/DL/2019

Hal : Pengumpulan Data

Kepada

Yth. Kepala Desa Pedawa Kec. Banjar

Kabupaten Buleleng

di

Tempat

Dalam rangka melengkapi syarat-syarat penyusunan skripsi dengan judul "Budaya Merantau Pada Masyarakat Desa Adat dan Implikasinya Terhadap Eksistensi Awig-awig Desa Adat (Studi Kasus Pada Masyarakat Pedawa)" dengan hormat, kami mohon ijin untuk melakukan wawancara dan meminta data mengenai profil Desa Pedawa yang diperlukan oleh:

Nama : Ni Komang Rani Kumala Putri

Nomor induk Mahasiswa : 1614041007

Fakultas : Hukum dan Ilmu Sosial (FHIS)

Jurusan : Hukum dan Kewarganegaraan

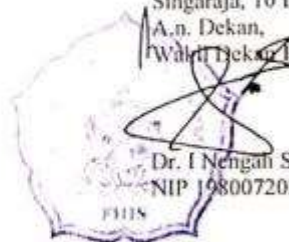
Program Studi : PPKn

Atas perhatiannya dan bantuan Saudara, kami sampaikan terima kasih.

Singaraja, 10 Desember 2019

A.n. Dekan,
Wahid Bekozil

Dr. I Nengan Suastika, S.Pd., M.Pd
NIP 198007202006041001

Tembusan

1. Kasubbag Akademik
2. Arsip

Lampiran 02. Surat Penelitian ke Lapangan

KEMENTERIAN PENDIDIKAN DAN KEBUDAYAAN
UNIVERSITAS PENDIDIKAN GANESHA
FAKULTAS HUKUM DAN ILMU SOSIAL

Alamat : Jalan Udayana Singaraja Bali 81116
Telepon : (0362)23884, Fax (0362)23994
Laman : undiksha.ac.id

No : 484/UN48.8.1/DL/2020

Hal : *Pengumpulan Data*

Kepada

Yth. Kepala Desa Pedawa, Kecamatan Banjar
Kabupaten Buleleng
di
Tempat

Dalam rangka melengkapi syarat-syarat penyusunan skripsi dengan judul "**Budaya Merantau Pada Masyarakat Desa Adat dan Implikasinya Terhadap Awig-awig Desa Adat (Studi Kasus Pada Masyarakat Pedawa)**" dengan hormat, kami mohon ijin untuk melakukan pengambilan data tentang awig-awig desa adat yang diperlukan oleh:

Nama : Ni Komang Rani Kumala Putri
Nomor induk Mahasiswa : 1614041007
Fakultas : Hukum dan Ilmu Sosial (FHIS)
Jurusan : Hukum dan Kewarganegaraan
Program Studi : PPKn

Atas perhatiannya dan bantuan Saudara, kami sampaikan terima kasih.

Singaraja, 9 Juni 2020
A.n. Dekan,
Wakil Dekan I

Dr. I Nengah Suastika, S.Pd., M.Pd
NIP 198007202006041001

Tembusan

1. Kasubbag Akademik
2. Arsip

Lampiran 03. Surat Keterangan Telah Melakukan Penelitian

**PEMERINTAH KABUPATEN BULELENG
KECAMATAN BANJAR
DESA PEDAWA**

SURAT KETERANGAN
Nomor : 962/PDW/VI/2020

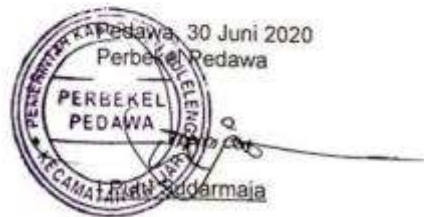
Yang bertanda tangan dibawah ini :

Nama : I Putu Sudarmaja
Jabatan : Perbekel Pedawa

Bahwa memang benar mahasiswa dari Kampus UNDIKSHA Singaraja telah menyelesaikan tugas Penelitian masalah Budaya merantau pada masyarakat dan Implikasi terhadap awig-awig Desa Adat (Studi kasus pada masyarakat Pedawa) Desa Adat Pedawa, Kecamatan Banjar, Kabupaten Buleleng atas nama :

Nama : Ni Komang Rani Kumala Putri
Nim : 1614041007
Pekerja : Mahasiswa
Alamat : Jln. Sahadewa no 9B - Singaraja
Lama Penelitian : 3 Bulan

Demikian surat keterangan ini dibuat dengan sebenarnya agar dapat dipergunakan sebagaimana mestinya.

Lampiran 04. Pedoman Observasi Awal

PEDOMAN WAWANCARA

NO	PERTANYAAN	HASIL WAWANCARA
1	Nama Narasumber ?	
2	Jabatan Narasumber ?	
3	Adakah krama desa yang melakukan perantauan ?	
4	Berapa jumlah krama desa di Pedawa ? (yang melakukan perantauan maupun yang tinggal di desa)	
5	Dari total jumlah krama desa, berapa kiranya krama desa yang melakukan perantauan ?	
6	Untuk krama desa yang melakukan perantauan, berapa kisaran umur yang sering dijumpai pada krama desa tersebut?	
7	Krama desa yang melakukan perantuan biasanya dipengaruhi oleh faktor apa ?	
8	Dari beberapa faktor tersebut yang digunakan sebagai dasar saat melakukan perantauan, yang manakah merupakan alasan atau faktor yang paling dominan dijumpai ?	
9	Apakah merantau masuk menjadi sebuah budaya di Desa Pedawa ?	
10	(jika menjadi budaya) Dari kapanakah munculnya budaya merantau tersebut ?	
11	(jika tidak menjadi budaya) Jadi apakah merantau ini hanya dijadikan sebagai pilihan saat memang faktor - faktor dilakukannya perantauan itu muncul ?	

12	Lanjut pada awig – awig desa Adat Pedawa, siapakah yang biasanya membuat awig-awig desa serta menetapkannya ? atau bisa dijelaskan mekanisme pembuatan awig-awig di desa Pedawa ?	
13	Apa solusi yang diberikan desa adat apabila ada hal – hal yang belum diatur dalam awig-awig namun terjadi sebuah masalah terhadap hal yang belum diatur tersebut ?	
14	Awig – awig desa biasanya terdiri dari aturan mengenai Tri Hita Karana, yaitu Prahyanan (hub. Manusia dengan Tuhan), Pawongan (hub. Manusia dengan Manusia) dan Palemahan (hub. Manusia dengan Lingkungannya). Apakah ketiga keseimbangan tersebut masuk kedalam awig-awig desa Adat Pedawa ?	
15	Apakah dalam awig-awig desa adat Pedawa mengatur mengenai krama desa yang merantau ?	
16	Krama Desa yang melakukan perantauan akan jarang ditemui saat persiapan maupun pelaksanaan yadnya di desa. Apakah selama krama desa tersebut melakukan perantauan ada aturan khusus yang diberikan desa ?	
17	Mohon penjelasannya terkait hak dan kewajiban krama desa yang merantau terhadap desa adat yang diatur dalam awig-awig desa adat Pedawa?	
18	Pernahkan terjadi sebuah masalah baik itu dalam skala kecil maupun besar yang terjadi antara krama desa yang melakukan perantauan dengan yang berdiam di desa dalam konteks ngayah di desa ?	
19	Bisakah jika saya meminta awig-awig desa Pedawa yang mengatur mengenai krama desa yang melakukan perantauan ? dan jika tidak bisa	

	diberikan bisa dijelaskan aturan dalam awig – awig desa secara terperinci ?	
--	---	--

PEDOMAN OBSERVASI

NO	ASPEK YANG DIOBSERVASI	HASIL OBSERVASI
1	Keadaan dan kondisi sosial-ekonomi krama Desa Adat Pedawa (secara umum)	
2	Awig-Awig Desa Adat Pedawa	
3	Hubungan kekerabatan sesama krama desa di Desa Pedawa	
4	Kondisi sosial-ekonomi krama desa adat yang melakukan perantauan (dapat dilihat dari bangunan, ekonomi dll)	
5	Hubungan sosial (interaksi sosial antara krama desa yang melakukan perantauan dengan yang menetap di desa)	
6	Sarana prasarana masyarakat desa adat <ul style="list-style-type: none"> a. Akses Jalan b. Tempat Ibadah c. Tempat krama desa bertemu (banjar) d. Pendidikan e. .... f. .... g. .... h. 	
7	Pola pemukiman	

Lampiran 05. Pedoman Penelitian ke Lapangan

PEDOMAN WAWANCARA

Dalam upaya memperoleh data, penelitian ini menggunakan wawancara sebagai metode utama untuk melakukan analisis data secara mendalam.

1. Identitas Narasumber

Nama : .....

Jenis Kelamin : L / P

Jabatan/Kedudukan di Desa Pedawa : .....

Usia : .....

Status : Merantau / Tidak Merantau *

No	Pertanyaan	Tanggapan
1	Sepengetahuan Bapak / Ibu, adakah krama desa di desa Pedawa yang melakukan perantauan ?	
2	Sepengetahuan Bapak / Ibu, berapa kah krama desa di Desa Pedawa yang merantau ?	
3	Apakah merantau oleh masyarakat pedawa sudah dipandang sebagai sesuatu yg biasa dilakukan ?	
4	Kapan kiranya budaya merantau muncul di Desa Pedawa ?	
5	Bagaimanakah istilah (pengertian) merantau dalam pandangan Bapak / Ibu ?	
6	Kenapa masyarakat melakukan perantauan ?	
7	Krama desa di Desa Pedawa yang melakukan perantauan masuk kedalam jenis perantauan yang bagaimana ?	
8	Apakah ada cara – cara khusus yang harus ditempuh krama desa di Desa Pedawa saat hendak merantau ?	
9	Bagaimana persentase krama desa yang	

	merantau di Desa Pedawa ? mengalami peningkatan, penurunan atau sama dari tahun ke tahun ?	
10	Apakah alasan krama desa yang merantau murni dari dirinya atau ada unsur ajakan dari orang lain ?	
11	Bagaimanakah hak serta kewajiban krama desa di Desa Pedawa yang melakukan perantauan ?	
12	Bagaimanakah interaksi sosial yang terjalin antara krama desa di Desa Pedawa ? (krama desa yang menetap di desa dengan krama desa yang merantau)	
13	Pernahkah terjadi sebuah permasalahan di Desa Pedawa yang melibatkan krama desa yang merantau ?	
14	Apakah antara krama desa yang menetap di Desa Pedawa dan krama desa yang merantau terjadi sebuah permasalahan ? (kira – kira apa ?)	
15	Apakah pernah dijumpai krama desa yang merantau dari Desa Pedawa mengalami perubahan sikap atau tingkah laku ?	
16	Apakah krama desa yang merantau memberikan pengaruh pada kehidupan sosial di Desa Pedawa ?	
17	Apa yang diberikan krama desa yang merantau terhadap desa sebagai pengganti ketidakhadiran mereka ?	
18	Mungkinkah saat krama desa yang merantau melakukan perantauan ada pekerjaan yang ditinggalkan di desa ?	
19	Apakah krama desa yang merantau mampu memberikan pengaruh pada sektor ekonomi di desa ?	
20	Bagaimanakah persiapan upacara keagamaan di	

	Desa Pedawa berlangsung dengan ketidakhadiran krama desa yang merantau ?	
21	Mungkinkah upacara keagamaan di Desa Pedawa berlangsung lancar tanpa adanya krama desa yang merantau untuk turut mebanu?	
22	Bagaimanakah musyawarah desa di Desa Pedawa berlangsung, yang saat itu mengaruskan untuk mengikutsertakan seluruh krama desa ?	
23	Apakah semua krama desa di Desa Pedawa sudah mengetahui mengenai keberadaan <i>awig-awig</i> Desa Pedawa ?	
24	Apakah krama desa di Desa Pedawa sudah mengerti dan memahami setiap aturan yang ada di dalam <i>awig-awig</i> ?	
25	Mungkinkah ada <i>pawos</i> (pasal) di dalam <i>awig-awig</i> yang memberatkan atau dirasa cukup menyusahkan oleh krama desa ?	
26	Bagaimanakah proses pembuatan <i>awig-awig</i> di Desa Pedawa ?	
27	Bagaimanakah sistem yang digunakan di Desa Pedawa dalam melakukan musyawarah ?	
28	Bagaimanakah keterlibatan krama desa yang merantau dalam proses pembuatan <i>awig-awig</i> ?	
29	Bagaimanakah awal mula atau alasan dibuatnya <i>awig-awig</i> di Desa Pedawa ?	
30	Bagaimanakah cakupan dari <i>awig-awig</i> di Desa Pedawa ?	
31	Apakah <i>awig-awig</i> desa adat pedawa mengatur tentang karma yg posisinya merantau ?	
32	Bagaimanakah pengaturan <i>awig-awig</i> desa terhadap krama yang merantau terkait dengan hak dan kewajibannya terhadap desa adat ?	
33	Apakah <i>awig-awig</i> di Desa Pedawa keseluruhan aturannya sudah diterapkan ?	

34	Bagaimanakah cara yang dilakukan untuk menyampaikan <i>awig-awig</i> kepada krama desa yang merantau ?	
35	Bagaimanakah penerapan sanksi atas pelanggaran <i>awig-awig</i> di Desa Pedawa ?	
36	Apakah sanksi yang diberikan Desa Pedawa terhadap para pelanggar <i>awig-awig</i> bisa dikategorikan dalam berbagai jenis ?	
37	Apakah kendala yang dihadapi oleh Desa Pedawa saat menerapkan <i>awig-awig</i> pada krama desa ?	
38	Apakah ada hal – hal yang dirasa belum diatur didalam <i>awig-awig</i> di Desa Pedawa dan dirasakan perlu untuk segera diatur ?	
39	Solusi / masukan / saran untuk menjaga <i>awig-awig</i> tetap eksis dan mampu mengatur krama desa ?	
40	Kosekuensi apa yang kiranya dipikirkan untuk krama desa perantau yang lalai dari kewajibannya kepada Desa Pedawa ?	
41	Bagaimanakah upaya Desa Pedawa untuk menjaga agar eksistensi <i>awig-awig</i> tidak tergerus dan mampu untuk selalu mengatur krama desanya baik itu yang tetap didesa maupun yang merantau ?	

PEDOMAN OBSERVASI

NO	ASPEK YANG DIOBSERVASI	HASIL OBSERVASI
1	Batas Desa Pedawa	
2	Interaksi sosial sesama krama desa di Desa Pedawa	

3	Hubungan kekerabatan antara masyarakat Desa Pedawa	
3	Kondisi sosial-ekonomi krama desa yang merantau di Desa Pedawa (dapat dilihat dari bangunan, ekonomi dll)	
4	Pekerjaan Mayoritas di Desa Pedawa	
5	Sarana prasarana masyarakat desa adat <ul style="list-style-type: none"> i. Akses Jalan j. Tempat Ibadah k. Tempat krama desa bertemu (banjar) l. Pendidikan 	
6	Pola pemukiman	

အပိုင်းပိုင်းစည်းကမ်းချက်များ
AWIG-AWIG DESA ADAT PEDAWA

ဒေသစည်းကမ်းချက်များ

DESA ADAT PEDAWA

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေးဌာန

KECAMATAN BANJAR KABUPATEN BULELENG

បម្រើ
Pamahbah

ក្លឹមស្វាស្ត្រ
Om Swastyastu

បំណងបំណងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមបម្រើក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

Pinih rihin, lugrayang titiang ngaturang pangastawa maduluran pamuji

មតិកិច្ចាធិការប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

majeng ring Ida Sang Hyang Widhi Wasa, riantukan wantah mawit saking nugraa

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

Ida Sang Hyang Parama Wisesa, Awig-Awig Desa Adat Pedawa puniki prasida

គោលនយោបាយសម្រាប់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

kalaca miwah kasurat jantos puput.

ទិវាស្វាស្ត្របំណងបំណងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមបម្រើក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

Tios ring punika, lugrayang taler titiang ngaturang pangastawa maduluran

បម្រើកិច្ចាធិការប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

pamuji majeng ring Ida Sang Hyang Parama Kawi, riantukan Ida sampun asungkerta

បម្រើកិច្ចាធិការប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

wara nugraa ngresti jagat miwah kahuripan, makawinan wenten Desa Adat, sane

ហេតុអ្វីបានជាប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

dados titiang i warga masayuban sajeroning titiang murukang sikian, kandugi

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

benjang pungkur prasida dados panyeledi sane miandel jeroning ngrajegang desa

គោលនយោបាយសម្រាប់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

adat, sane sampun kaloktah kabecikannyane jantos ka dura negara.

មតិកិច្ចាធិការប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

Maka don kasukertaning desa adat, sakadi sane munggah sajeroning awig-

បំណងបំណងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

awig Desa Adat Pedawa. Titiang warga Desa Adat Pedawa, wit saking manah

ហេតុអ្វីបានជាប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

hening, suci, nirmala, cumpu pisan nglaca, nyuratang miwah ngraremin awig-

បំណងបំណងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

awig desa adat, mangda wenten anggen titiang sepat siku-siku pamatut sane

ປິດາດິຍາສາຕາຊີ

PIDAGING MAKA BANTANG

AWIG-AWIG DESA ADAT PEDAWA

ປາຍບູຮານ	.....	171
PAMAHBAH	.....	i
ປິດາດິ	.....	177771
PIDAGING	.....	iii
ປູທຍສູວັຕາ	ບາກສູວັຕາປິດາຕາຊີ	1771
PRATAMAS SARGAH	ARAN LAN WEWIDANGAN DESA	1
ຊິທິຍສູວັຕາ	ປາຕິຕິສູວັຕາຍິສູວັຕາ	1771
DWITIYAS SARGAH	PATITIS LAN PAMIKUKUH	3
ຊິທິຍສູວັຕາ	ສູວັຕາທາທາທາທາ	131
TRITIYAS SARGAH	SUKERTHA TATA ADAT	4
	ປາຕິ 1 ທາ ທາ ທາ ທາ	131
	Palet 1 Indik Krama	4
	ປາຕິ 2 ທາ ທາ ທາ ທາ	1771
	Palet 2 Indik Kulkul	18
	ປາຕິ 3 ທາ ທາ ທາ ທາ	1771
	Palet 3 Indik Paruman	20
	ປາຕິ 4 ທາ ທາ ທາ ທາ	1771
	Palet 4 Indik Druwen Desa	22
ສາຕູທສູວັຕາ	ສູວັຕາທາທາທາທາ	1771
CATURTHAS SARGAH	SUKERTHA TATA PALEMAHAN	29
	ປາຕິ 1 ທາ ທາ ທາ ທາ	1771
	Palet 1 Karang lan Carik	29

ပဉ္စမပါဌာနိတိပဉ္စမပါဌာနိ	၁၇၇၁
Palet 2 Indik Wewangunan	33
ပဉ္စမပါဌာနိတိပဉ္စမပါဌာနိ	၁၇၈၁
Palet 3 Indik Wewalungan	34
ပဉ္စမပါဌာနိတိပဉ္စမပါဌာနိ	၁၇၉၁
Palet 4 Indik Baya	36
ပဉ္စမပါဌာနိပဉ္စမပါဌာနိ/ပဉ္စမပါဌာနိ	၁၈၀၁
Palet 5 Panyanggran Sambangan/Banjar	38

ပဉ္စမပါဌာနိ
PANCAMAS SARGAH

ပဉ္စမပါဌာနိတိပဉ္စမပါဌာနိ	၁၈၀၁
SUKERTHA TATA AGAMA	39
ပဉ္စမပါဌာနိတိပဉ္စမပါဌာနိ	၁၈၀၁
Palet 1 Indik Dewa Yadnya	39
ပဉ္စမပါဌာနိတိပဉ္စမပါဌာနိ	၁၈၁၁
Palet 2 Indik Rsi Yadnya	55
ပဉ္စမပါဌာနိတိပဉ္စမပါဌာနိ	၁၈၂၁
Palet 3 Indik Pitra Yadnya	57
ပဉ္စမပါဌာနိတိပဉ္စမပါဌာနိ	၁၈၃၁
Palet 4 Indik Manusa Yadnya	64
ပဉ္စမပါဌာနိတိပဉ္စမပါဌာနိ	၁၈၄၁
Palet 5 Indik Bhuta Yadnya	65

ပဉ္စမပါဌာနိ
SASTHAS SARGAH

ပဉ္စမပါဌာနိတိပဉ္စမပါဌာနိ	၁၈၅၁
SUKERTHA TATA PAWONGAN	68
ပဉ္စမပါဌာနိတိပဉ္စမပါဌာနိ/ပဉ္စမပါဌာနိ	၁၈၅၁
Palet 1 Indik Pawiwaan/Malaib	68

	បក្សហិរញ្ញវិស័យកម្ពុជា	១៧១
	Palet 2 Indik Nyapian	75
	បក្សហិរញ្ញវិស័យកម្ពុជា	១៧២
	Palet 3 Indik Sentana	78
	បក្សហិរញ្ញវិស័យកម្ពុជា	១៧៣
	Palet 4 Indik Wawarisan	80
សប្តមស្វរ្ទ	វិចារកលនាមិណ្ណ	១៧៤
SAPTAMAS SARGAH	WICARA LAN PAMIDANDA	84
	បក្សហិរញ្ញវិស័យកម្ពុជា	១៧៤
	Palet 1 Indik Wicara	84
	បក្សហិរញ្ញវិស័យកម្ពុជា	១៧៥
	Palet 2 Indik Pamidanda	85
ឧប្បមស្វរ្ទ	បិណ្ណ	១៧៥
ASTAMAS SARGAH	PECALANG	80
នាបមស្វរ្ទ	ក្រុមហ៊ុនក្រុមហ៊ុនក្រុមហ៊ុន	១៧៥
NAWAMAS SARGAH	LEMBAGA PERKREDITAN DESA	90
ដាសមស្វរ្ទ	ក្រុមហ៊ុនក្រុមហ៊ុនក្រុមហ៊ុន	១៧៧
DASAMAS SARGAH	NGUAH KALIH NGUWHIN AWIG-AWIG	91
ឯកាដាសមស្វរ្ទ	បម្បុប្បហិ	១៧៧
EKADASAMAS SARGAH	PAMUPUT	92

ហ៎ ៥ ដំសិរ្យុបថាភិ ៖ ៗភាវាធនាធិប្បវត្តិពិសិប្បភាវាធនាធិ
ស័រហ៎ ៥

A Wates Sisi Wetan : Desa Adat Gobleg miwah Desa Adat Selat
គ ៥ ដំសិវិស្សាភិ ៖ ៗភាវាធនាធិប្បវត្តិពិសិប្បភាវាធនាធិប្បវត្តិ

Na. Wates Sisi Kidul : Desa Adat Banyuseri, Desa Adat Kayuputih,
ពិសិប្បភាវាធនាធិសារី ៥
miwah Desa Adat Tirtasari

ស ៥ ដំសិវិស្សាភិ ៖ ៗភាវាធនាធិប្បវត្តិពិសិប្បភាវាធនាធិប្បវត្តិ
Ca. Sisi Kulon : Desa Adat Banyuseri, miwah Desa Adat
Banjar

ហ ៥ ដំសិរ្យុប ៖ ៗភាវាធនាធិសារីពិសិប្បភាវាធនាធិសារី
Ra. Sisi Lor : Desa Adat Cempaga, Desa Adat Tigawasa,
ពិសិប្បភាវាធនាធិប្បវត្តិសារី ៥
miwah Desa Adat Kayuputih Melaka

១៣ៗភាវាធនាធិសារីពិសិប្បភាវាធនាធិសារីពិសិប្បភាវាធនាធិសារី/ពិសិប្បភាវាធនាធិសារី ៥

4. Desa Adat Pedawa puniki kapah dados limamng Sambangan/Banjar Adat luire :

ហ ៥ សម្ពុតាគ្រាភាវា ៖ ពិសិប្បភាវាធនាធិសារី

A. Sambangan dane Nawa : Ring Banjar Adat Desa

គ ៥ សម្ពុតាគ្រាសិ ៖ ពិសិប្បភាវាធនាធិសារីពិសិប្បភាវាធនាធិសារី

Na. Sambangan Dane Manis : Ring Banjar Adat Insakan miwah Banjar Adat
ពិសិប្បភាវាធនាធិសារី ៥
Bangkiang Sidem

ស ៥ សម្ពុតាគ្រាភាវា ៖ ពិសិប្បភាវាធនាធិសារី ៥

Ca Sambangan Dane Paing : Ring Banjar Adat Lambo

ហ ៥ សម្ពុតាគ្រាភាវា ៖ ពិសិប្បភាវាធនាធិសារី ៥

Ra Sambangan Dane Pon : Ring Banjar Adat Asah

គ ៥ សម្ពុតាគ្រាភាវា ៖ ពិសិប្បភាវាធនាធិសារីពិសិប្បភាវាធនាធិសារី ៥

Ka Sambangan Dane Wage : Ring Banjar Adat Mundukwaban

၁။ တာၢ်ကိၣ်တဲၤမုၢ်ခိၣ်ဟံၣ်ကွၢ်တဲၤမိၤပုၤပၤဟံၣ်ခိၣ်ပၤကဲၤမိၤ
Ra. Ngarajegang kasukertan Desa miwah maitetang pakadang wargi
မၤကွၢ်မၤကွၢ်
Makrama Desa

တိၤဟံၣ်မုၢ်
TRITYAS SARGAH
မုၢ်တဲၤတဲၤတဲၤ
SUKRETA TATA ADAT

ပၤကွၢ်မၤကွၢ်
Palet 1

မိၤခိၣ်
INDIK KRAMA

ပၤကွၢ်မၤကွၢ်
Pawos 4

မိၤခိၣ်မုၢ်တဲၤတဲၤတဲၤ
Mawiwit Dados Krama Desa Adat Pedawa

၁။ မၤကွၢ်ခိၣ်တဲၤတဲၤတဲၤ
A. Sangkaning ngamong karang Desa
၂။ မိၤခိၣ်မုၢ်တဲၤတဲၤတဲၤ
Na. Mawiwit saking pawywaannia

ပၤကွၢ်မၤကွၢ်
Pawos 5

ပၤကွၢ်မၤကွၢ်
Panemaya Tedun Makrama Desa

၁။ မိၤခိၣ်မုၢ်တဲၤတဲၤတဲၤ
မၤကွၢ်မၤကွၢ်မၤကွၢ်မၤကွၢ်

គ្រូមចំនួនបុរាណាសិ៖

Krama Wed kepeh dados :

- ហ៖ គ្រូមកបូហិ
 A. Krama Ngarep : ហិរិក្សិបុគ្គិសគ្រូមសុភសាហាមឡត្តក្ស
 : Inggih punika krama sane sampun munggah
 រិវិវេស្សត្តក្ស
 ring tata lungguh
- គ៖ គ្រូមសមិពាគិ
 Na. Krama Sampingan : ហិរិក្សិបុគ្គិសគ្រូមសុភសាហាមឡត្តក្ស
 : Inggih punika krama sane sampun balu
 ហ្សេចិកាប្បគិ
 utawi nyapian.

គ្រូមកបូន្តបុរាណាសិ៖ ៤៤ ហ្សេចិកាប្បគិ

Krama ngarep kepeh malih dados 6 Pawos luire :

- ហ៖ ហ្សេចិកាប្បគិ ៤៤ ហិរិក្សិបុគ្គិសគ្រូមសុភសាហាមឡត្តក្ស
 A. Pangulu Desa akeh ipun 6 diri negak tata lungguh 1
 កាវត្តាសិ៖ ៤៤
 nyantos 6.
- គ៖ ហិរិវេស្សត្តក្ស ៤៣ ហិរិក្សិបុគ្គិសគ្រូមសុភសាហាមឡត្តក្ស
 Na. Pangeetan akeh ipun : 10 diri : negak tata lungguh 7 nyantos
 ៤៣ ៤៣ (ហិវេស្សត្តក្ស) ហិរិវេស្សត្តក្ស ៤៣ កាវត្តាសិ៖ ៤៣ ហិរិវេស្សត្តក្ស
 16, 4 (petang) diri tata lungguh 7 nyantos 10 dados
 ហ្សេចិកាប្បគិ
 pengulu uduan.
- ឃ៖ ហិរិវេស្សត្តក្ស ៤២ ហិរិក្សិបុគ្គិសគ្រូមសុភសាហាមឡត្តក្ស
 Ca. Panyacarane akeh ipun 14 diri : negak tata lungguh 17
 កាវត្តាសិ៖ ៤២
 nyantos 30.
- ង៖ ហិរិវេស្សត្តក្ស ៤១ ហិរិក្សិបុគ្គិសគ្រូមសុភសាហាមឡត្តក្ស
 Ra. Pamumpunan akeh ipun 12 diri : negak tata lungguh nomor
 ៤១ កាវត្តាសិ៖ ៤១
 31 nyantos 42.
- ច៖ ហិរិវេស្សត្តក្ស ៤០ ហិរិក្សិបុគ្គិសគ្រូមសុភសាហាមឡត្តក្ស
 Ka. Panugelan akeh ipun tan kaetangan ngawit antuk tata lungguh 43

ကာၣ်နွၢ်သုၣ်မၤကၢၢ်ကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

nyantos sadereng 12 diri sakeng teben.

၁။ ပယိၣ်တၢ်နွၢ်သုၣ်မၤကၢၢ်ကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

Da. Pamiritan akeh ipun 12 diri negak tata lungguh usan panugelan

ကာၣ်နွၢ်သုၣ်မၤကၢၢ်ကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

nyantos lungguh sebetan

ဣၣ်ပၤဃုၣ်တၢ်ပၤကၢၣ်မၤနီၣ်

Krama Tamiu kepah dados

၂။ ဣၣ်ပၤဃုၣ်တၢ်ပၤကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

A. Krama tamiu magama Hindu sane madue paiketan majeng ring

မိၣ်တၢ်ပၤကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

Dangkayangan Desa Adat Pedawa.

၃။ ဣၣ်ပၤဃုၣ်တၢ်ပၤကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

Na. Krama Tamiu magama Hindu nanging nenten madue paiketan majeng

မိၣ်တၢ်ပၤကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

ring Dangkayangan Desa Adat Pedawa.

၄။ ဣၣ်ပၤဃုၣ်တၢ်ပၤကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

Ca. Krama Tamiu sane nenten magama Hindu.

ပၤကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

Pawos 7

လိၣ်တၢ်ပၤကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

Linggih miwah aran soang-soang krama ngarep ring ajeng kaambil saking

သၤကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်တၢ်ပၤကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

cacakan tata lungguh manut pangesaan Pawiwaan sareng alaki-rabi Krama

ကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်တၢ်ပၤကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

Desa Adat Pedawa. Sane pinih duur/duluan pengulu Desa sane pinih

ကၢၣ်မၤနီၣ်တၢ်ကၢၣ်နီၣ်

sor/tebenPamiritan.

ບາງບາສາຍ

Pawos 8

ສຽງຄຳທີ່ສຳຄັນທີ່ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້ຕໍ່ມາ:

Krama Desa sami keni tetegenan ayah-ayaan kadi ring sor :

- ບາງ 1 ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້ຕໍ່ມາ:

A. Ayaan Rama, mapiteges urunan miwah ayaan memungkul saking ສຽງຄຳນີ້

krama ngarep.
- ບາງ 2 ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້ຕໍ່ມາ:

Na. Ayaan sampingan, urunan mamungkul sajaba Saba Malunin keni ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້

asibak,ayah-ayaan manut tegak krama.
- ບາງ 3 ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້ຕໍ່ມາ:

Ca. Ayah Krama Tamiu sane magama Hindu saa madue paiketan ring ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້

Dangkayangan Desa patch kadi Krama Wed Ngarep/Sampingan nanging ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້

tan keni ayah palakenan manut cacaaan tata lungguh.
- ບາງ 4 ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້ຕໍ່ມາ:

Ra. Ayah krama tamiu sane magama Hidu, tan madue paiketan ring ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້

Dangkayangan Desa patut keni punia urunan kadi ring krama wed, ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້

tan keni ayaan tata lungguh.
- ບາງ 5 ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້ຕໍ່ມາ:

Ka. Ayah krama tamiu tan magama Hindu, ayaan ring sajroning kasukretan ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້

palemaan/pawongan.
- ບາງ 6 ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້ຕໍ່ມາ:

Da. Prade Rikalaning ngayah wenten sinalih tunggil Krama matilar sadereng ບາງບາສາຍເຮັດໃຫ້ມີຄຳສັບເຊັ່ນນີ້

puput karya utawi kasep pengaruh ipun kabaos kabalumade, wenang

Dipindai dengan CamScanner

បុរោសិសា
Pawos 9

ស្វ័យតិវាសាដុសាដុសាដុសាដុសា
Swadarmaning soang-soang Krama, luire :

១ គ្រូស្វ័យតិវាសាដុសាដុសាដុសាដុសា

1. Swadarmaning Krama Ngarep :

ហ ॥ បញ្ចូលទោសិកាសម្បទាសុភវិបាកសោហ ॥

A. Pangulu Desa pinaka pamucuk pangenter ring Desa Adat
បិដប ॥

Pedawa.

គ ॥ បុត្រស្វ័យតិវាសាដុសាដុសាដុសាដុសា ॥

Na. Pangenter Swadarmania makarya kacang-kacangan, nanding banten
តិវាសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសា
karna, pangulu Uduan katuduang numbas wewalungan, kelapa basa-
រាសមិបុសុភវិបាកសោហ ॥

basa miwah sane tiosan.

ឃ ॥ បុរោសិសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសា ॥

Ca. Panyacarana Swadarmania nanding banten sahsah saaluirmia.

ង ॥ បុគ្គលិកសាសនាបិដបសុភវិបាកសោហ ॥

Ra. Pamupunan ngarateng daging bawi miwah sane tiosan manut kabuatan.

ច ॥ បុគ្គលិកសាសនាបិដបសុភវិបាកសោហ ॥

Ka. Panugelan Swadarmania Ngaricikang daun pisang, ngalau kelapa,
តិវាសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសាដុសា
nanding kawes mabanten sahsah, miwah sambangan kenjekan Saba
ឧត្តរាសាសនា ॥

manut bacakan Panca wara.

ដ ॥ បុគ្គលិកសាសនាបិដបសុភវិបាកសោហ ॥

Da. Pamiritan, tukang tampah bawi rauh mersihin.

២ គ្រូសម្បទាសុភវិបាកសោហ ॥

2. Krama sampingan makarya plahpah ring Tukad Bengkala, mersihin margaa

patut karereang pangentos, prabya punika kategem antuk krama desa,
 គ្រូមស្យាតាមវិញ្ញាណប្រែប្រួលបញ្ជីក្រាមីៗ
 krama sane ngampel ngeraga ngerereh pangentos.
 ៣៥ បញ្ជីក្រាមីស្រីគ្រូមស្យាតាមវិញ្ញាណប្រែប្រួលបញ្ជីក្រាមីៗ
 Ra. Pangentos punika patut kewehin jinah ka ambil sakeng jinah pengampel.

ប្រាសាទ
 Pawos 10

បញ្ជីក្រាមីស្រីគ្រូមស្យាតាមវិញ្ញាណប្រែប្រួលបញ្ជីក្រាមីៗ
 Pangulu Desa kakepah malih 6 diri manut aran lan swadarma:

១៥ បញ្ជីក្រាមីស្រីគ្រូមស្យាតាមវិញ្ញាណប្រែប្រួលបញ្ជីក្រាមីៗ
 A. Dane Nawan: Munggah Tata Lungguh kaping 1, Swadarmania pinaka
 បញ្ជីក្រាមីស្រីគ្រូមស្យាតាមវិញ្ញាណប្រែប្រួលបញ្ជីក្រាមីៗ
 pamucuk Pangenter ring sajeroning Desa adat Pedawa.

២៥ បញ្ជីក្រាមីស្រីគ្រូមស្យាតាមវិញ្ញាណប្រែប្រួលបញ្ជីក្រាមីៗ
 Na. Dane manis: Munggah Tata Lungguh kaping 2 swadarmania pinaka
 បញ្ជីក្រាមីស្រីគ្រូមស្យាតាមវិញ្ញាណប្រែប្រួលបញ្ជីក្រាមីៗ
 Pangliman miwah juru baos Dane Nawan.

៣៥ បញ្ជីក្រាមីស្រីគ្រូមស្យាតាមវិញ្ញាណប្រែប្រួលបញ្ជីក្រាមីៗ
 Ca. Dane Paing: Munggah Tata Lungguh wilangan kaping 3, swadarmania
 បញ្ជីក្រាមីស្រីគ្រូមស្យាតាមវិញ្ញាណប្រែប្រួលបញ្ជីក្រាមីៗ
 pinaka juru surat utawi penyarikan druen Desa miwah tetelik kawentenan
 គ្រូមស្យាតាមវិញ្ញាណប្រែប្រួលបញ្ជីក្រាមីៗ
 Prahyangan/ Dangkayan Desa

៤៥ បញ្ជីក្រាមីស្រីគ្រូមស្យាតាមវិញ្ញាណប្រែប្រួលបញ្ជីក្រាមីៗ
 Ra. Dane Pon: Munggah Tata Lungguh kaping 4, swadarmania pinaka
 បញ្ជីក្រាមីស្រីគ្រូមស្យាតាមវិញ្ញាណប្រែប្រួលបញ្ជីក្រាមីៗ
 pamuncuk sajeroning matetumbasan, sakaluir sarana upacara/

ယကူ
yadnya.

၁။ ဘကလကေး ဝွကူဗေတကူကေ ဝါ ၅၂ မွဲယကျကပ မွိကူဗ
Ka. Dane wage: munggah Tata Lungguh kaping 5, swadarmania ngawas n
ကပ မွိကူဗ
ဝွကူဗကူဗကူဗ ဝါ ဝွကူဗကူဗကူဗ

ngawas nitenin druen desa miwah ngamel jinah wong mawiwaa
ဝါ ဝွကူဗကူဗကူဗ
pinaka pentengan siki.

၂။ ဘကလကေး ဝွကူဗေတကူကေ ဝါ ၆၂ မွဲယကူဗကူဗ
Da. Dane Baan: Munggah Tata Lungguh kaping 6, swadarmania ngewantuin

ဘကလကေး ဝါ ဝွကူဗကူဗကူဗ ဝါ ဝွကူဗကူဗကူဗ
Dane ring ajeng, miwah ngamel jinah wong padem pinaka pentengen siki.

၃။ ဘကလကေး ဝွကူဗေတကူကေ ဝါ ၇၂ မွဲယကူဗကူဗကူဗ
Ta. Dane Ulu sane wenten ring ajeng, wantah ketiga sane patut kedabdabang

ဝါ ဝွကူဗကူဗကူဗ ဝါ ဝွကူဗကူဗကူဗ ဝါ ဝွကူဗကူဗကူဗ
ingih punika Dane Nawan, Dane Manis, miwah Dane Paing.
ကေ ဝါ ဝွကူဗကူဗကူဗ ဝါ ဝွကူဗကူဗကူဗ
Kaciriang antuk naur cahcaan ritakala sampun puput pemargi
ဝါ ဝွကူဗကူဗကူဗ
mapegatan.

ပယဝါ ၁၁၁၁
Pawos 11
ကျကလကေး ဝွကူဗကူဗ
Krama Desa Kadadosang:

၄။ ဝွကူဗကူဗကူဗ ဝါ ဝွကူဗကူဗကူဗ
A. Mapuankid utawi tan tedun manut pararem

၅။ ဝွကူဗကူဗကူဗ ဝါ ဝွကူဗကူဗကူဗ
Na. Nutug ayah-ayaan antuk arta brana manut pararem.

ສາຍຕາຍົກບູລຸອາກບູຍີ

Ca. Ngampel manut pararem.

ຍບູຕິບຸກຸກຸຍຸຍິບຸກຸກຸຍົກບູລຸອາກບູຍີ

Mapuangkid, nutug ayah miwah ngampel selantur ipun kaunggaang

ກິບກບູຍີ

ring pararem.

ບາບສີ່ໜຶ່ງ

Pawos 12

ບູສຸດາດສູຍາທາລຸຍົກ

Wusan dados Krama Desa luire:

ບາສຸດາດສູຍາທາລຸຍົກ

A. Sangkaning sampun padem

ກບູຍົກສຸດາດ

Na. Pinunas ngeraga.

ສາສາກາກບາສຸດາດສູຍາທາລຸຍົກສາກາກບາສຸດາດສູຍາທາລຸຍົກ

Ca. Kenorayang, sangkaning tan sida ngesehin solah maprawerti, setata nguwug

ສາສາກາກບາສຸດາດສູຍາທາລຸຍົກ

kecaping awig-awig.

ສິບຸສຸດາດສູຍາ

Sang wusan makrama:

ບາສຸດາດສູຍາທາລຸຍົກສາກາກບາສຸດາດສູຍາທາລຸຍົກ

A. Krama Wed patut ngaturang upasaksi ring Dngkayan Desa

ກບູຍົກສຸດາດສູຍາທາລຸຍົກສາກາກບາສຸດາດສູຍາທາລຸຍົກ

Na. Tan polih pah-paan sangkaning padruwen desa, sajawaning pahpahan

ບາສຸດາດສູຍາທາລຸຍົກສາກາກບາສຸດາດສູຍາທາລຸຍົກ

padruwen sambangan manut pararem.

ບາບສາມ

Pawos 13

1. ກຸ່ມບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບສຳລັບການຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາ

1. Desa adat Pedawa kaenter antuk pengulu Desa kawantuin antuk prajuru Desa
ບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບ
Desa Adat.

2. ສ່ວນສຳຄັນຂອງບັນດາບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາ

2. Sambangan utawi Banjar Adat kaenter pengulu Desa Manut Pawos
ສ່ວນສຳຄັນຂອງບັນດາບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາ
1 ayat 4 awig-awig puniki kawantuin antuk prajuru sambangan.

3. ພຽງພຽງບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາ

3. Prajuru-prajuru inucap kaajegang manut linggih:

ບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາ

A. Pengulu Desa, kaadegang aban wenten ulu Desa Padem, sampingan, baki.

ບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາ

baki. Ngadegang ulu Desa kawastanin madabdab magenah ring

ບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາ

Bale Sangasari.

ບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາ

Na. Prajuru Desa Adat kagentosin nyaban 5(limang) warsa, sajaba wenten

ບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາ

paindikan tios tur kapilih malih.

ບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາ

Ca. Prajuru desa Adat Pedawa kajudi antuk sami krama.

ບຸກຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາ

Ra. Indik nyudi prajuru Desa Adat Pedawa kaunggaang ring pararem.

ບາງສາສິດ 16

Pawos 16

ບົດເອົາພູທະວີກບາກນິກບາກນິບາກລົງຕຽນກຸດທະຍິບປຸງກຸດທະຍິບທະວີກ
Petias utawi olih-olien pengulu desa miwah Prajuru Desa Adat luire

ທາ|| ທຽບທຽມນິກບາກບາກລຽນທະວີກບົດບົດສາສິດ||

A. Luput saluiring rerempon utawi pepeson

ທາ|| ທຽບທຽມນິກບາກບາກລຽນທະວີກສາສິດ||

Na. Polih cecenengan duman manut dresta

ທາ|| ບົດເອົາພູທະວີກບາກນິກບາກນິບາກລຽນທະວີກທະວີກບາກບາກ
Ca. Petias kalih olih-olien siosan manut pararem.

ບາງສາສິດ 17

Pawos 17

1. ບົດເອົາພູທະວີກບາກນິກບາກລຽນທະວີກສາສິດ

1. Pengulu desa kagentosin riantukan:

ທາ|| ທຽບທຽມ||

A. Seda

ທາ|| ທຽບທຽມທະວີກສາສິດ||

Na. Baki utawi sampingan

2. Prajuru Desa Adat miwah Prajuru sambangan kagentosin riantuk:

ທາ|| ທຽບທຽມ||

A. Seda

ທາ|| ບົດເອົາພູທະວີກທາ||

Na. Pinunas ngeraga

ທາ|| ທຽບທຽມທະວີກສາສິດ||

Ca. Kenorayang duaning iwang pemargi

A. Kukul Pajenengan Pura sane ageng.

ទំព័រឡូក្សបាត្រឡូសិ សិប្បដំនីនិវត្តាប្រាសាទឯមិ ទំព័រ

Tigang tuludan bulus, cihna sang keni kerancab sampun padem. Tigang

ឡូក្សបាត្រឯមិ សិប្បដំនីនិវត្តាប្រាសាទឯមិ ព្រះពុទ្ធសាសនា

tuludan cutet, cihna sang keni kerancab kantong maurip. Nguntag ritatkala

ឡូក្សបាត្រឯមិ

Bhuta Yadnya ngrerebeg.

គឺឡូក្សបាត្រឯមិ ព្រះពុទ្ធសាសនា

Na. Kukul Pajenengan Pura sane Alit.

ទំព័រឡូក្សបាត្រឯមិ ព្រះពុទ្ធសាសនា ប្រាសាទឯមិ ប្រាសាទឯមិ

Tigang tuludan cutet, ritatkala wenten saba/puja wali ring pura, nuju

ព្រះពុទ្ធសាសនា ប្រាសាទឯមិ ព្រះពុទ្ធសាសនា ប្រាសាទឯមិ

wenten paruman, utawi wenten nauhin krama manut tata lunggah miwah

សិវលាភ្នំ

sekaan krama.

គឺឡូក្សបាត្រឯមិ ព្រះពុទ្ធសាសនា ប្រាសាទឯមិ ប្រាសាទឯមិ

Ca. Kukul Sambangan, Dadia lan pawongan kasuarayang manut pararem soang-

សាង ព្រះពុទ្ធសាសនា ប្រាសាទឯមិ ព្រះពុទ្ធសាសនា ប្រាសាទឯមិ

soang. Yening wenten krama nyuarayang kukul nenten manut kadi ayat 1, 2

និវត្តាប្រាសាទឯមិ ព្រះពុទ្ធសាសនា ប្រាសាទឯមិ

kecaping ajeng patut keni pamidanda manut pararem.

ປາເລັດ
Palet 3

ບໍລິສັດພາຣຸມັນ
INDIK PARUMAN

ປາວສ໌ 19
Pawos 19

ປາຣຸມັນຜູ້ປຶກສາທາງກົດໝາຍປາວສ໌
Paruman utawi sangkep ring Desa Adat pedawa wenten:

ປາຣຸມັນຊຸມຊົນ
Paruman desa luire:

ສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານ
Sangkep bungan tahun, kawentenang sajeroning nyanggra saba malunin, maduluran
ບັນເທີງ
banten cane:

ປາຣຸມັນສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານ
A. Jaja abug rengreng bekenying, kuskus ketat sampian Daa, kuskus injin,
ບັນເທີງບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານ
gantel Daa, canang meraka baas pipis, krama makta pantun.

ສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານ
Sangkep ketipat, kawentenang sajeroning nyanggra muga/mapag Ngruh
ຍົນພູຍາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານ
Melayu, maduluran banten cane: tipat bekel, canang meraka baas pipis.

ສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານ
Na. Sangkep Pangulu Desa utawi medabdab, rikala ngentosin sinalih

ສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານ
tunggil Pengulu Desa.

ສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານສາງຄູ່ບຸນທ່ານ
Ca. Sangkep Prajuru Desa, kawentenang manut kawigunannya.

ກາ||ສັງຄົມຊຸມຊົນທຸກຊາຕາສາມາດເຮັດໄດ້||

Ra. Sangkep Sambangan saban ngesasih

ກາ||ສັງຄົມບຸນຍາຄູ່ເຮັດໄດ້||

Ka.Sangkep napkala manut tatujonya.

ບາງຄາ||ສັງຄົມຊຸມຊົນທຸກຊາຕາສາມາດເຮັດໄດ້||
Paruman/Sangkep-sangkep kadi inucap mejalaran antuk arah-arrah, atagan manut

ດຣາ||ບາງຄາ||ສັງຄົມຊຸມຊົນທຸກຊາຕາສາມາດເຮັດໄດ້||
dresta. Paruman/Sangkep-sangkep, Adat Pedawa maduluran sekadi ring sor :

ບາ||ບຸນຍາຄູ່ເຮັດໄດ້||
Prasida lumaksana risampun katedunian antuk atenga langkung sakeng para
ບາຍິຕູ່ທຸກຊາຕາສາມາດເຮັດໄດ້||ສັງຄົມຊຸມຊົນທຸກຊາຕາສາມາດເຮັດໄດ້||
pamilet sane patut ngamiletin, sejaba sangkep Bungan Tahun, Sangkep ketipat,
ສັງຄົມຊຸມຊົນທຸກຊາຕາສາມາດເຮັດໄດ້||
sangkep Madabdaban patut Kelaksanayang yadiastun krama sane patut sangkep
ສາສິບາທິຕາ||

kirang saking atenga.

ກາ||ສັງຄົມຊຸມຊົນທຸກຊາຕາສາມາດເຮັດໄດ້||

Na. Krama sane pacang ngamiletin paruman, kapatutang pisan mabusana

ດຣາ||ບາງຄາ||ສັງຄົມຊຸມຊົນທຸກຊາຕາສາມາດເຮັດໄດ້||

adat Bali saa ten kalugra makta gegawan sakaluire.

ກາ||ສັງຄົມຊຸມຊົນທຸກຊາຕາສາມາດເຮັດໄດ້||

Ca. Tan mari ngastiti ring Ida Batara Ida Sang Hyang Widhi, manut genah

ສາ||ສາສິບາທິຕາ||

saa sarana manut dresta.

ກາ||ສັງຄົມຊຸມຊົນທຸກຊາຕາສາມາດເຮັດໄດ້||

Ka. Tan kalugra ngawetuang suara gora utawi biota, sane ngranayang

ບາງຄາ||ສັງຄົມຊຸມຊົນທຸກຊາຕາສາມາດເຮັດໄດ້||

peparuman/sangkepane nenten prasida mamargi becik.

ກາ||ບາງຄາ||ສັງຄົມຊຸມຊົນທຸກຊາຕາສາມາດເຮັດໄດ້||

Da. Pamutus bebaos briuk sapanggul (ingkup), puniki ngamanggeang tur sane

ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር

tur sane wenang kaanggen geguat pangenter ring Desa Adat Pedawa.

ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር

Prade daging sangkep tan kaingkupin, mangda Pangulu Desa miwah Prajuru

ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር

Desa Adat Pedawa nginggilang bebaos saa putusannya mangda kacaremin antuk

ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር

krama desa, bilih ten prasida kasungkemin jantos ping tiga, Pangulu Desa kalih

ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር

Prajuru Desa Adat wenang nunas baos ring Guru Wisesa.

ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር

Pawos 20

ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር

Sajeroning Paruman Desa, Pangulu Desa kawantuin Prajuru Desa Adat

ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር

ngenterang pamargin paruman/sangkep.

ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር

Pamutus paruman desa sinanggeh pararem maka mapitegep pamargi sadaging

ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር ጥጥር

awig-awig.

បញ្ជី ១៣

Palet 4

ឃុំគ្រូឃុំឃុំគ្រូឃុំ

INDIK DRUWEN DESA

ឃុំបាសិក្សា

Pawos 21

សកម្មភាពឃុំឃុំគ្រូឃុំឃុំគ្រូឃុំឃុំគ្រូឃុំឃុំគ្រូឃុំ
Sane mungggah druwen Desa Adat Pedawa sekadi ring sor.

ហ្នឹងបុរាណឃុំគ្រូឃុំ

A. Pura Dangkayan Desa.

គាត់បញ្ជូនហេតុអ្វី

Na. Palemaan Pura.

ស្នេហាបំផុតឃុំគ្រូឃុំ

Ca. Palinggih Ngurah Melayu.

ហ្នឹងបំផុតឃុំគ្រូឃុំ

Ra. Palinggih ring Telugtug.

គាត់គាត់ហ្នឹងបំផុតឃុំគ្រូឃុំគាត់គាត់ហ្នឹងបំផុត

Ka. Karang Desa: Inggih punika tanah pakarangan desa ring tengah pamargi

បញ្ជីហេតុអ្វីគាត់គាត់ហ្នឹងបំផុតឃុំគ្រូឃុំគាត់គាត់ហ្នឹងបំផុត
pangrebegan sane sampun madue sertifikat dados druwen desa adat

(គាត់គាត់ហ្នឹងបំផុតឃុំគ្រូឃុំគាត់គាត់ហ្នឹងបំផុត)

(karang desa wantah patut kawigunayang olih krama wed, ten dados kadol

មិនហ្នឹងបំផុតឃុំគ្រូឃុំគាត់គាត់ហ្នឹងបំផុត)

majeng ring anak tiosan miwah kanggen kantah nyelang jinah.

ហ្នឹងបំផុតឃុំគ្រូឃុំហ្នឹងបំផុតឃុំគ្រូឃុំ

Da. Telugtug Setra Ageng, Telugtug Setra Alit.

ហ្នឹងបំផុតឃុំគ្រូឃុំ

Ta. Setra 6,5 A.

ສາມກວ່າ

Sa. Gong.

ບາງທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

Wa. Tombak, Pratima, Pajeng, Kotak, Umbul-umbul.

ນາມິກທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

La. Ilen-ilen sekadi Rejang, Baris Jejumpatan.

ຍາມິກທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

Ma. Lembaga Perkreditan Desa (LPD).

ນາມິກທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

Ga. Wantilan Desa Adat.

ນາມິກທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

Ba. Glunggang.

ນາມິກທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

Nga. Teben Pinget/tlugtug Sema Gede 10 are.

ນາມິກທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

Pa. Pakiisan Bangkala.

ນາມິກທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

Ja. Tanah desa adat sane wenten ring wewidangan Paung Batu 38 are.

ຕົ້ນທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

Genah-genah suci tiosan sane patut kajegang/kalestariang luar:

ນາມິກທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

A. Tukad Bangkala/Segara Rupek genah melasti.

ນາມິກທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

Na. Segara Labuan Aji genah malasti.

ນາມິກທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

Ca. Panebusan utawi mundukan biket genah mendak Ida Batara Sri.

ນາມິກທອຍສາຍໄປທິຍາບຕິກລາທອຍສາຍໄປທອຍທອຍນີ້

Ra. Wates Pedawa Gobleg Babu Sumaga genah mendak Batara Sri.

កា ឲ្យកាងមាតាត្រីហត្ថមមិសក្ខមមិសក្ខមមិសក្ខម
Ka. Tukad Pangankidan/Cangkup/Batu Pamasangan genah

មាតាត្រីហត្ថម
mangankid newata

ឌា កាងមាតាត្រីហត្ថមមិសក្ខម
Da. Batan Bungah genah ngababang Kunduh.

ទា បមិសក្ខមមិសក្ខមមិសក្ខមមិសក្ខមមិសក្ខម
Ta. Wates Munduk waban/Pangungangan genah nunasin/macaru godel.

សា មិសក្ខមមិសក្ខម
Sa. Temuang genah nebus.

ហា កាងមាតាត្រីហត្ថម
Wa. Genah toya ring sabih.

ម៉ាតាម៉ាតាមាតាមាតាមាតាមាតាមាតា
Margi-margi sane patut kaajegang/kalestariang:

ហា ម៉ាតាម៉ាតាមាតាមាតាមាតាមាតាមាតា
A. Margi Makiis ka Bangkala, inggian margi makiisang reged.

កា ម៉ាតាម៉ាតាមាតាមាតាមាតាមាតាមាតា
Na. Margi ngangkid newata nyantos budal ipun.

សា ម៉ាតាម៉ាតាមាតាមាតាមាតាមាតាមាតា
Ca. Margi saba malunin.

ហា ម៉ាតាម៉ាតាមាតាមាតាមាតាមាតាមាតា
Ra. Margi mendak Batara Sri.

ឌា បមិសក្ខមមិសក្ខម
Da. Pamargi pangrebegan.

ບາບສີ່ໜຶ່ງ

Pawos 22

ໂຮງຮຽນທາງດ້ານວັດທະນະທຳບາງສາສນາພຣະພຸດທະສາສນາ

1. Krama Desa Adat Pedawa patut nitenin tur mratiaksayang druwen Desa Adat sami
ຍາກຸ່ມໂຮງຮຽນທາງດ້ານວັດທະນະທຳ
manut ilikita ring ajeng.

ໂຮງຮຽນທາງດ້ານວັດທະນະທຳບາງສາສນາພຣະພຸດທະສາສນາ
2. Bilih wenten druwen Desa Adat Pedawa ical, sang sapa sira sane mamandung
ທາງດ້ານວັດທະນະທຳບາງສາສນາພຣະພຸດທະສາສນາ
utawi mamaling, wenang keni pamidanda manut pararem, saha ngawaliang
ທາງດ້ານວັດທະນະທຳບາງສາສນາ
druwen desa inucap.

ໂຮງຮຽນທາງດ້ານວັດທະນະທຳບາງສາສນາພຣະພຸດທະສາສນາ
3. Yening wenten prade druwen desa ical, nanging ten wenten sane wenten ngangken
ຕາຍໄປທາງດ້ານວັດທະນະທຳບາງສາສນາພຣະພຸດທະສາສນາ
ngambil patut ngawentenan Padewasasaksi.

ບາບສີ່ໜຶ່ງ

Pawos 23

ບົດບາດທາງດ້ານວັດທະນະທຳບາງສາສນາພຣະພຸດທະສາສນາ

Pikolih Desa Adat Pedawa saking:

ໂຮງຮຽນທາງດ້ານວັດທະນະທຳບາງສາສນາພຣະພຸດທະສາສນາ
A. Urunan krama, punia lan sesarin banten.

ໂຮງຮຽນທາງດ້ານວັດທະນະທຳບາງສາສນາພຣະພຸດທະສາສນາ
Na. Pikolih saking asil tanah ring paung batu.

ໂຮງຮຽນທາງດ້ານວັດທະນະທຳບາງສາສນາພຣະພຸດທະສາສນາ
Ca. Jinah krama mawiwaha miwah jinah panumbasan toya pangentas wong padem.

၁။ နာဂါန္တဟူသောမိဖိဖျားရောဂါအကျဉ်းကျားကျားပစ္စည်းဥစ္စာကုသရေးအဖွဲ့
Ra. Sarin taun mawiwit saking tanah abian sane wenten ring wewengkon Desa Adat

ပိတ်ပင်ပိတ်ပင်ကုသရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ပေးပါ။

Pedawa, miwah sarin paguna karya saking krama manut pararem.

၂။ ပိတ်ပင်ပိတ်ပင်ကုသရန်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ပေးပါ။

Ka. Paweweh saking guru wisesa.

၃။ နာဂါန္တဟူသောမိဖိဖျားရောဂါအကျဉ်းကျားကျားပစ္စည်းဥစ္စာကုသရေးအဖွဲ့
Da. Sarin taun ring kanjekkan sangkep bungan taun.

၄။ ဟူသောမိဖိဖျားရောဂါအကျဉ်းကျားကျားပစ္စည်းဥစ္စာကုသရေးအဖွဲ့
Ta. Utsaa saking LPD.

၅။ ပိတ်ပင်ပိတ်ပင်ကုသရန်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ပေးပါ။

Sa. Paweweh saking lembaga sane wenten ngiket Desa Adat.

၆။ ပိတ်ပင်ပိတ်ပင်ကုသရန်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ပေးပါ။

Wa. Pikolih saking tanah setra Desa.

၇။ ဟူသောမိဖိဖျားရောဂါအကျဉ်းကျားကျားပစ္စည်းဥစ္စာကုသရေးအဖွဲ့
La. Utsaa desa adat sane tiosan.

ပုဂံသီချင်း ၂၄

Pawos 24.

၁။ နာဂါန္တဟူသောမိဖိဖျားရောဂါအကျဉ်းကျားကျားပစ္စည်းဥစ္စာကုသရေးအဖွဲ့
1. Yening wenten wong mapendem ring setra Desa Adat Pedawa ten dados

အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ပေးပါ။

makarya gagumuk nganggen semen utawi beton.

၂။ နာဂါန္တဟူသောမိဖိဖျားရောဂါအကျဉ်းကျားကျားပစ္စည်းဥစ္စာကုသရေးအဖွဲ့
2. Genah mendem sawa ring setra manut pahpaan yusa sakadi kepus pungsed,

နာဂါန္တဟူသောမိဖိဖျားရောဂါအကျဉ်းကျားကျားပစ္စည်းဥစ္စာကုသရေးအဖွဲ့
ketus gigi bajang, tua miwah soroh lanang istri manut dresta.

၃။ နာဂါန္တဟူသောမိဖိဖျားရောဂါအကျဉ်းကျားကျားပစ္စည်းဥစ္စာကုသရေးအဖွဲ့
3. Krama tamiu sane magama Hindu kalugra mendem sawa wantah ring setra

နာဂါန္တဟူသောမိဖိဖျားရောဂါအကျဉ်းကျားကျားပစ္စည်းဥစ္စာကုသရေးအဖွဲ့
ကုသရန်အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ပေးပါ။

សង្វែងសូរ្យវរ្ម័ន
CATURTAS SARGAH
សូក្រិយតាតាបេឡេមាណ
SUKERTA TATA PALEMAAN

បញ្ជី ១៣១
Palet 1

ការងារបេត្តិករ
Karang lan Carik

បុរាសិ ១២១
Pawos 25

- ១៣១ សហគមន៍បំណែកការងារបេត្តិករ បេត្តិករ សំរាប់ការងារបេត្តិករ ធានាឲ្យមាន
1. Saananing wewidangan karang, tegal, lan carik sane wenten ring Desa Adat
បំណែកបេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ
Pedawa, patut kawatesin antuk pagean/turus utawi tembok mangda
បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ
pakantenania asri.
- ១២១ រំលឹកបញ្ជីបេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ
2. Ritatkala pacang makarya wewatesan kadi inucap, sang madue karang, tegal, lan
សំរាប់ការងារបេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ
carik kapatutang ngrauang upasaksi para panyanding miwah Prajuru Desa Adat
បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ
lan Sangket mangda prasida mamargi becik.
- ១២១ ប្រយោជន៍បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ
3. Prade karasayang pagean/turus utawi tembok inucap nglikadin,
បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ បេត្តិករ

yen pada arsa panyandingnya, kengin batese nganggen pinget kawantenan pal
សុខានិយមក្រិយសាសនាសិទ្ធិក្រុមប្រឹក្សាសុខាភិបាល
sakeng agraian saa kasaksinin antuk Prajuru miwah Sangket.

១៣១ ភារិយាតម្បូរមិទ្រុបសាសនាសិទ្ធិក្រុមប្រឹក្សាសុខាភិបាល

4. Karang Desa (PKD) kawatesin antuk margi ngerebeg.

១៣២ មណ្ឌលបិណ្ឌព្រះវិហារសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាល

5. Mangda wewidangan Desa Adat kartun asri/resik patut indik pidabdab luu

សុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាល

kaunggaang ring pararem sane nenten nganutin ngrestika pakarangan desa,

បង្កើតនិយមន័យសុខាភិបាលសុខាភិបាល

patut keni pamidanda manut pararem.

១៤១ ភារិយាតម្បូរមិទ្រុបសាសនាសិទ្ធិក្រុមប្រឹក្សាសុខាភិបាល

6. Tegal, pabianan, carik sane kadue antuk krama dura desa, sang sane

ព្រះវិហារសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាល

ngarap nenten magenah ring wewidangan Desa Adat Pedawa, patut kawehin

សុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាល

krama desa pedawa ngarap manut kaadungan, pidabdab punika kaunggaang

និយមន័យ

ring pararem.

បុរាណវិទ្យា

Pawos 26

១៣៣ ភារិយាតម្បូរមិទ្រុបសាសនាសិទ្ធិក្រុមប្រឹក្សាសុខាភិបាល

1. Yening pacang makarya jempeng, kandang, wewalungan miwah majejemuan

សុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាល

busana ten wenang nampek ring prahyangan, mrajan, utawi pura, paembangannia

បង្កើតនិយមន័យសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាល

paling akidik adepa agung. Semalia piranti-piranti inucap patut kapiara ring

សុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាលសុខាភិបាល

sang madue nyantos tan pakanten kaon utawi ngawetuang pangleteh.

1. Samalia I krama desa ten kalugra nglahlah paan tanah pakarangan,

2. Samalia I krama desa ten kalugra nglahlah paan tanah pakarangan,
tiosan. tegal carik, padrebean anak tiosan, napi malih sane kadruwe antuk
Kahyangan, Setra Telugtug, margi, miwah sane
tiosan.

3. Prade wenten I krama melaksana kadi ring ajeng, wenang katiwakin pamatut
manut pararem. Yening ngelahlah ring Kahyangan, Setra, Tlugtug, patut
kadulurin upakara.

4. Prade wenten karang kabebeng patut kautsaayang mangda wenten pamarginia.

ບາງບາສີ ກູ່ລຸ້ນ

Pawos 27

1. Yening wenten krama desa nandur tanem tuuh madampingan ring genah

2. Yening wenten kayonan sane kapitahen pacang ngerauang baya ring anak
sios, luire ngungkulin akah ipun ngerusak tembok panyengker, tembok

បញ្ចក្រមទាំងៗសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត
pabianan krama tiosan, napi malih ngeletehin kahyangan.

១២២ ប្រវត្តិបញ្ចក្រមទាំងៗសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត

2. Prade wenten wewalungan melumbar, ngeleb napi malih galak nyantos
ក្នុងសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត ទាំងអស់គ្នាសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត
ngerusakin pekarangan, tetanduran anak tiosan, risampun kepesadokang/
និងបញ្ចក្រមទាំងៗសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត ទាំងអស់គ្នាសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត
kepelungguan kengin ketaban tur kapatutang naur panebus sane karusakang
មនុស្សម្នាក់ៗ
manut pararem.

១២៣ ប្រវត្តិបញ្ចក្រមទាំងៗសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត

3. Prade nyatos ngeletehin genah suci, risampune kaparitas olih Para
ប្រវត្តិបញ្ចក្រមទាំងៗសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត
Prajuru Desa sang nerbenang wenang keni pamidanda tur saa ngupakara
សាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត
kahyangan inucap manut dresta.

១២៤ ប្រវត្តិបញ្ចក្រមទាំងៗសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត

4. Tan kapatutang ngangonang utawi negulang wewalungan ring genah suci rauhing
ទាំងអស់គ្នាសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត
telajakannia, wewalungan druen desa miwah margi agung, rurung, taler ring
បញ្ចក្រមទាំងៗសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត
palemaan setra.

១២៥ ប្រវត្តិបញ្ចក្រមទាំងៗសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត

5. Krama desa patut nyanggra wewalungan miwah sarwa prani tan kapatutang
ក្នុងសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត ទាំងអស់គ្នាសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត
ngamademang miwah nuba napi luire sane kaucap arang utawi langka oleh Guru
ទាំងអស់គ្នាសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត

Wisasa.

១២៦ ប្រវត្តិបញ្ចក្រមទាំងៗសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត

6. Krama desa tan kalugra mademang ngejuk, medil buron sajaba ngerusuin utawi
ក្នុងសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត ទាំងអស់គ្នាសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត
ngawetuang baya ring krama. Sane murug kecap ring ajeng patut keni pamidanda

១២៧ ប្រវត្តិបញ្ចក្រមទាំងៗសាមគ្គីគបិមនិរុត្តិក្នុងសិក្ខាប្បតកិ្ត

13 ປູ້ດີກິດິທະລິທາລູກຊື່ວາລາພບທຸ້ນທາກຕາງກິດຸທະພຸດທະ

- 4. Prade ring desa keanan Jiwa baya patut desane ngaturang Bhuta Yadnya tur
 ມີຍພບິກຸສຸທິກິດິທະລິທາລູກຊື່ວາລາພບທຸ້ນທາກຕາງກິດຸທະພຸດທະ
 sang mayanin katur ring sang Ngawewenang.

ບາບສິດສາ
 Pawos 31

ທາລຸນາທາງບໍ່ຍິນສາລາທຸກຸມິກິດິທະລິທາລຸນາພບທຸ້ນທາກຕາງກິດຸທະພຸດທະ

- 1. Saanarung wang melaksana dusta, sang ngawinang baya patut keni pamidanda,
 ທາລຸນາທາງບໍ່ຍິນສາລາທຸກຸມິກິດິທະລິທາລຸນາພບທຸ້ນທາກຕາງກິດຸທະພຸດທະ
 katiba jampi ring sang kabayanin, nyangaskara manut kawentenan baya inucap
 ທ່າລຸນາທາງບໍ່ຍິນສາລາທຸກຸມິກິດິທະລິທາລຸນາພບທຸ້ນທາກຕາງກິດຸທະພຸດທະ
 tur katur ring Guru Wisesa.

ທາລຸນາທາງບໍ່ຍິນສາລາທຸກຸມິກິດິທະລິທາລຸນາພບທຸ້ນທາກຕາງກິດຸທະພຸດທະ

- 2. Yen prade ngerusak utawi ngemaling druen sane kasinanggeh suci patut keni
 ບໍ່ຍິນສາລາທຸກຸມິກິດິທະລິທາລຸນາພບທຸ້ນທາກຕາງກິດຸທະພຸດທະ
 pamidanda tur kawewehin penyangaskara caru utawi prayascita.

ທາລຸນາທາງບໍ່ຍິນສາລາທຸກຸມິກິດິທະລິທາລຸນາພບທຸ້ນທາກຕາງກິດຸທະພຸດທະ

- 3. Sang melaksana dura cara ring agama prade kacihna manut Tri Pramana wang
 ທາລຸນາທາງບໍ່ຍິນສາລາທຸກຸມິກິດິທະລິທາລຸນາພບທຸ້ນທາກຕາງກິດຸທະພຸດທະ
 inucap keni pamidanda panegteg aksara miwah tebasan prayascita.

ທາລຸນາທາງບໍ່ຍິນສາລາທຸກຸມິກິດິທະລິທາລຸນາພບທຸ້ນທາກຕາງກິດຸທະພຸດທະ

- 4. Yang ana wang nguman-nguman wak parusia, wak cepala jatma tios, kroda tur
 ທາລຸນາທາງບໍ່ຍິນສາລາທຸກຸມິກິດິທະລິທາລຸນາພບທຸ້ນທາກຕາງກິດຸທະພຸດທະ
 mauda ring sangkepan, ring Pura wang inucap patut keni pamidanda manut
 ທາລຸນາທາງບໍ່ຍິນສາລາທຸກຸມິກິດິທະລິທາລຸນາພບທຸ້ນທາກຕາງກິດຸທະພຸດທະ
 pararem saa maduluran tebasan prayascita.

ປາເລັດ 5

Palet 5

ບັນດາກຸ່ມສູນກາສິດສູນ

Penyanggran Sambangan/Banjar

ປາວອສ 32

Pawos 32

1. ກາງພາລິສິລນິກຸ່ມກຸ່ມສູນກາສິດສູນ ຍັດທະຍາທະນິກຸ່ມສິດສູນ

1. Yening sinalih tunggil wenten Krama Desa Adat Pedawa ngewentenang yadnya, ຍາງພາລິສິລນິກຸ່ມກຸ່ມສູນກາສິດສູນ ຍັດທະຍາທະນິກຸ່ມສິດສູນ
marupa yadnya ala utawi yadnya ayu patut kasanggra olih Krama Sambangan/
ກຸ່ມສູນກາສິດສູນ ຍັດທະຍາທະນິກຸ່ມສິດສູນ

Banjar Adat utawi Krama Desa Adat manut pinunas Sang madue yadnya.

2. ສູນກາສິດສູນກຸ່ມສູນກາສິດສູນ ຍັດທະຍາທະນິກຸ່ມສິດສູນ

2. Seananing Krama Sambangan/Banjar utawi Krama Desa ritatkala ngerombo ຍັດທະຍາທະນິກຸ່ມສິດສູນ
utawi mapitulung, manut dresta utawi pararem sane sampun mamargi,

ຍັດທະຍາທະນິກຸ່ມສິດສູນ ຍັດທະຍາທະນິກຸ່ມສິດສູນ
mungguing sang sane madrebe karya pasajine utawi pangingune katur sasidan-
ສິດສູນ
sidan.

ឧបសម្ព័ន្ធក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម
dresta patut ngendekang Pengulu Desa, Pengeetan, Kelian Desa Adat, lan
សាមគ្គីភាព។

Sangket.

១១) ឧបសម្ព័ន្ធក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម

5. Upacara ngenteg linggih/ngelinggiang inggih punika upacara melaspas,
ប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម
pengurip-urip, ngelinggiang ida batara batari sane kasungsung sangkaning wau
ឧបសម្ព័ន្ធក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម
makarya palinggih utawi ngentosin wit dasar, palinggih, raeb sanggah kemulan
ឧបសម្ព័ន្ធក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម
jajaran kemiri, kawitan, patut ngreroh saksi manut dresta patut ngendekang
ប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម
pengulu Desa, pengeetan, kelian adat lan sangket

១២) សកម្មភាពសាមគ្គីភាពសង្គមក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម

6. Sane kabawos/ kasengguh ngerebuin inggih punika : upacara mecikang sanggah
ឧបសម្ព័ន្ធក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម
kayu minakadi nguwehin jajaran, nenten megentos sami, reraeb, reng iga-
ប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម
iga, yen ngerebuin nenten ngreroh saksi minakadi pengulu desa, prajuru adat,
សកម្មភាព។
sangket

១៣) សកម្មភាពសាមគ្គីភាពសង្គមក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម

7. Sangah kamulan nganten / tiing ngawitin mekarya kawastanin nyujukang
សកម្មភាពសាមគ្គីភាពសង្គមក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម
sanggah nganten upacara ipun kawastanin ngamputang lis yening ngentosin
ឧបសម្ព័ន្ធក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម
kawastanin nyaub, upacara ngaci kawastanin mesaudan pemargin bakti sarana
ឧបសម្ព័ន្ធក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម
upacara manut dresta

១៤) ប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គមក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម

8. Indik pamargin maturan ring pura subak, sanggah jajaran kemiri, sangah kawitan
ឧបសម្ព័ន្ធក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការសេវាសាមគ្គីភាពសង្គម
tan patut mamandungin saba

ບາງສາສິດ
Pawos 34

ຕູ້ນິສິງຄິງຕິນິ/ບາງບາດາງາຕາດິດອາດາງາສາດິນິງລາວ

Lelintih Nemu Gelang/Eedan Saba Desa Adat sekadi ring sor:

ຍິລຍະຕາຍາລິຍິງຄາສາຕິນິທິງບາດາງາສາດິນິງລາວ

Menama: Ngampakang menek ngubetang tuun. Krama ngewentenang bebedegan ring

ບາດາງາສາດິນິງລາວ

pura Desa lan Pura Dalem.

ບາດາງາສາດິນິງລາວ

1. Saba Ngelinggiang.

ບິຕາງາສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວ

Pengulu Desa nureksain pelinggih/kahyangan sane usak saa patut kalinggiang.

ສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວ

Saban pelinggih sane pacang kalinggiang sadurunge patut kebecikang.

ຕາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວ

Ngalinggiang dumah dimel suksma ipun ngalinggiang ring kahyangan ring

ສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວ

kubu patut kasarengin ngalinggiang palinggih sane wenten ring Pura Desa.

ສາດິນິງລາວ/ບາດາງາສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວ

Kahyangan/palinggih sane nenten patut kalinggiang inggih punika: Palinggih

ບາດາງາສາດິນິງລາວ/ບາດາງາສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວ

Panyarikan, Bukit Angyar, Palinggih Puseh Bingin, Kemulan Bingin, Palinggih

ສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວ

Kemulan Telaga Waja, Palinggih Pangempelan, Palinggih Peceitan,

ສາດິນິງລາວ/ສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວ

Tibun Rama, Tibun Daa, Tibu ring Pura Taman/Dalem miwah Gaingan ring Pura

ຍາດາງາສາດິນິງລາວ/ຍາດາງາສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວ

Munduk Madeg. Tiosan ring punika makasami patut kalinggiang.

ບາດາງາສາດິນິງລາວ

2. Saba Ngalemekin.

ສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວສາດິນິງລາວ

Saba Ngalemekin wenten petang cedan:

ບາ|| ຕາຕູຍ໌ລິຊິບນິຕຸ້ງກູສິບາເກ້ວຍນສິສາລາຕາກງບ໌ລາ/ ເງສາເກີ

A. Ngalemekin ring palinggih Bukit Anyar malasti ka Segara Rupek/Tukad ຕັກູນ|| ສາບສູກສາຕາຕູຍ໌ລິຊິບນິຕຸ້ງກູສິບາເກີ

Bengkala, kalanturang Saba Ngalemekin ring palinggih Kemulan Bingin ຍນສິສາລາຕາກກງບາສູເກີ||

malasti ka Segara Labuan Aji.

ຄ|| ສາບສູກສາຕາຕູຍ໌ລິຊິບນິຕຸ້ງກູສິບາເກີຍນສິສາລາຕາກ

Na. Saba Ngalemekin ring palinggih Kemulan Telaga Waja malasti ka Segara ກູບ໌ລາ/ ເງສາເກີຕັກູນ|| ສາບສູກສາຕາຕູຍ໌ລິຊິບນິຕຸ້ງ

Rupek/Tukad Bengkala. Kalanturang Saba Ngalemekin ring palinggih ບາກາກິສາລາບຍາເກີ|| ຍນສິສາລາຕາກກງບາສູເກີ||

Panyarikan pinaka pamaud, makiis ka Segara Labuan Aji.

ສ|| ງຸລິບູສາຕາຕູຍ໌ລິຊິບນິຕຸ້ງກູສິບາເກີຍນສິສາລາຕາກກງບາສູເກີສາກາບາສິ

Ca. Yening wusan saba ngalemekin makiis ka segara Labuan Aji kabawos ຍາເກີ|| ເງສາເກີຍນສິສາລາຕາກກງບາສູເກີສາກາບາສິ

maud, tan kalugra malih ngobar abir panataran ngentosin palinggih, ຍ໌ລິສິຕາກກງບາສູເກີຍນສິສາລາຕາກກງບາສູເກີ

mecikang bale, ring dangkayan Desa Adat Pedawa, sajaba sangkaning keni ນາຍບາຍາສາສິກິທາສາກາກູສາສາຍນສິສາລາຕາກກງບາສູເກີ||

baya patut nunasang ring dane balian desa utawi ulem-uleman.

1 ຫຼາຍສາຍນສິສາລາຕາກກງບາສູເກີ||

3. Saba Malunin.

ບາ|| ສາບສູກສາຕາຕູຍ໌ລິຊິບນິຕຸ້ງກູສິບາເກີຍນສິສາລາຕາກກງບາສູເກີ

a. Kapertama Saba Malunin ring Pura Puseh Bingin. Petang rahina saduring ສາບສູກສາຕາຕູຍ໌ລິຊິບນິຕຸ້ງກູສິບາເກີຍນສິສາລາຕາກກງບາສູເກີ

Saba Malunin penek banten ring Pura Puseh Bingin Krama Ngarep Desa ເນເກີຍນສິສາລາຕາກກງບາສູເກີສາກາບາສິ

Adat Pedawa ngawentenang Sangkep Bungan Taun ring Bale Agung

ບາກາກິສາລາ|| ງາສາບສູກສາຕາຕູຍ໌ລິຊິບນິຕຸ້ງກູສິບາເກີຍນສິສາລາຕາກກງບາສູເກີ

Panyarikan. Soang-soang krama ngarep manut cacakan Tata Lungguh kepah

3: Lungguh Sadiluan ngatebenang apeteluan sangkep makta kukus injin
lan gantal daa miwah pantun, Lungguh sane apeteluan ring tengah-tengah
makta kukus ketan lan sampian daa miwah padi, Lungguh sane sateben
ngatebenang apeteluan makta jaja abug lan reng-reng bekenying miwah
padi. Wantah rikenjekan Sangkep Bungan Taun kemaon kalugra nguah-
nguuhin Awig-awig lan Pararem. Wengine kawntenang Ngangsah ring

Palinggih Panyarikan.
Na. Salantur Saba Malunin ring Bingin wenten pamargi kakalih inggih punika
Saba Malunin Nyahjah utawi Saba Ngalawad. Yening Nyahjah eedan
ipun Malunin ring Pura Peceitan, Malunan ring Pura Telaga Waja salanturne
Maduluran Gong/Derben Desane tan medal tan katepak. Masarana Bawi
kalih, Asiki kanggen banten katur ring Pura Peceitan miwah Pura Desa.
Asiki kanggen banten katur ring Pura Telaga Waja miwah Munduk Madeg.

3) ສາທາງຕາມລິງກິບນິຕິບຸກທາງທາງທາງ

4. Saba Nguja Binih ring palinggih Pangijeng Pura Desa.

ບາງພາສາສາທາງຍິນຍອມສິລະສາດກາຍທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

A. Yening saba ngalemekin malasti ka segara Labuan Aji pangulu Desa
ບາງພາສາສາທາງຍິນຍອມສິລະສາດກາຍທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

patut ngesengin sekaa juragan panyungsung Pura Bantang Cempaka
(ບຸກບຸກສາທາງຍິນຍອມສິລະສາດກາຍທາງທາງທາງທາງທາງທາງ)

(Pucak Sari) mangda i krama mapidabdab manut dresta.

ສາ ກິລິຍາສາທາງຍິນຍອມສິລະສາດກາຍທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

Na. Rikenjekan saba nguja binih ring palinggih pangijeng pangulu Desa

ສາມບຸກຄົນທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

kasarengin prajuru desa adat ngesengin saa mendak seraja duwe

ດຽວກັນທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

jejumlahan sekaa juragan bantang cempaka (Pura Pucak Sari). Sekaa

ດຽວກັນທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

juragan kawehin makta banten pangiring manut dresta.

ສາ ງາມລິງກິລິຍາສາທາງຍິນຍອມສິລະສາດກາຍທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

Ca. Yening nenten kalugra mendak seraja duwene, dadosne ulu patut

ສາມບຸກຄົນທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

nunas pakebah ring dane balian desa/ulem-uleman.

1) ສາທາງຕາມລິງກິບນິຕິບຸກທາງທາງທາງ

5. Saba Nyenukin.

ຕົວສາທາງຍິນຍອມສິລະສາດກາຍທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

Nyenukin wenten kakalih ring Tibun Rama Pura Telaga Waja miwah nyenukin

ກິບຸກທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

ring Pura Taman/Dalem.

1) ຍິນຍອມສິລະສາດກາຍທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

6. Menama: daa ngamargiang paileh menama ngubetang menek ngampakang

ທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

tuun, ngiantur daa nyukseraang majeng ka pangulu.

1) ບຸກທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງທາງ

ວິວິທານີສັງຄາດອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ
Wiwitania sang kadadosang Balian Desa miwah Ulem-uleman:
ທ່ານວິວິທານີສັງຄາດອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບ

A. Mawiwit saking sentana Balian.

ຄຳ ພູງກຸລາຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ ວິວິທານີສັງຄາດອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບ/

Na. Yan tan wenten saking sentana Balian, wenang nunas baos ring natar kahyangan/
ບູກ/ລິທຽວິນິກິພາຄິບ
pura/nedunang periang.

ສຳ ງຸພາລິບຸກຸນຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ ວິວິທານີສັງຄາດອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບ/

Ca. Yening prade pamargi inucap ring ajeng tan kalinggihin wawu kawentenang
ທ່ານຊຽງສູງຊຽງ
antuk sesudian.

ກຳ ສັງຄາດອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ

Ra. Sang Cedangga, Sang amungpang paraning laku miwah sane tan kapatutang
ລາຄຸອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ
manut Pararem, tan wenang dados Balian Desa kalih Ulem-uleman.

ຄຳ ອຳນາດອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ ລາຄຸອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບ

Ka. Tur Upacara negakang Balian kapatutang manut dresta, malarapan antuk
ກຸບູບຸກຸນຊຽງຊຽງ ອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ
nuur asung kerta waranugraa Ida Sang Hyang Widhi Wasa
(ອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບ)
(Ida Hyang Dangkayan).

ຂຳ ງຸພາລິບຸກຸນຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ ອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ

Da. Yening nyudi ulem-uleman malarapan kaadungan Balian Desa.

ງຸພາລິສາຍຸກຸນສູງອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບ/ບຸກຸນຊຽງຊຽງ

Yening sampun wuwus Kategakang Balian/Ulem-uleman wenang ngrangsuk
ຕາລິນຕາພູງກຸລາຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ ອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ
gegelaran Balian kalih Ulem-uleman, kaping singgih manut wigunania ngamargiang
ສູງອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ ອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບບຸກຸນຊຽງຊຽງ
swadarmaning Balian Desa utawi Ulem-uleman tur tan ngalempasin linggih
ອາລິນຕາພູງກຸລາຄິບ

ບາງບາສີ່ໂຕບາງ
Pawos 38

ສູ່ພັດທິຕາພຽງກຸລາທາລາລິນິບຸນຸຍາຕຸຍາລີ:

Swadarmaaning Balian Desa kalih Ulem-uleman:

ບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງ

A. Sewaka Darma, astiti bakti ring Ida Sang Hyang Widhi Wasa.
ລາ ງາກຸລາລິນິບຸນຸຍາຕຸຍາລີສູ່ພັດທິຕາພຽງກຸລາທາລາລິນິບຸນຸຍາຕຸຍາລີ

Na. Ngenterang wiadin ngastawayang saananing yadnya sane kalaksanayang
ບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງ

antuk Krama Desa Adat Pedawa manut dresta.

ລາ ງາກຸລາລິນິບຸນຸຍາຕຸຍາລີສູ່ພັດທິຕາພຽງກຸລາທາລາລິນິບຸນຸຍາຕຸຍາລີ

Ca. Nuntun krama mangda setata bakti ring Ida Sang Hyang Widhi Wasa.

ບາງບາສີ່ໂຕບາງ
Pawos 39

ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງ

1. Yening prade dane Balian Desa keni kapialang jantos tan prasida ngamargiang
ກຸລາທາລາລິນິບຸນຸຍາຕຸຍາລີສູ່ພັດທິຕາພຽງກຸລາທາລາລິນິບຸນຸຍາຕຸຍາລີ
Upacara sane kawentenang antuk Krama Desa Adat Pedawa, patut kagentosin
ບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງ
antuk dane Ulem-uleman. Nanging yening dane Ulem-uleman taler keni
ກຸລາທາລາລິນິບຸນຸຍາຕຸຍາລີສູ່ພັດທິຕາພຽງກຸລາທາລາລິນິບຸນຸຍາຕຸຍາລີ
kapialang, yadnya inucap kamargiang antuk dane Ulu Desa kawantu olih
ບາງບາສີ່ໂຕບາງ

para paremas.

ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງ

2. Yening wenten Balian Desa kalih Ulem-uleman ujar ala, ulah ala dane
ບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງ
inucap ring ajeng wenang kaprayascita manut agama/dresta,
ບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງບາສີ່ໂຕບາງ

ບາງສາມີ 41

Pawos 41

ທາງປະຊາຊາດທາງເບີທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

Balian Desa utawi uleman-uleman kagentosin sangkaning :

ທາງປະຊາຊາດ/ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

A. Balian Desa/Ulem-uleman seda.

ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

Na. Kausanang sangkaning malaksana dusta utawi nilar sesana.

ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

Ca. Pinunas ngeraga.

ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

Yen prade balian Desa utawi Ulem-uleman sangkaning melaksana dusta keni

ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

pamidanda manut pararem.

ບາງສາມີ 42

Pawos 42

ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

Kasukertan kahyangan kadi ring sor :

1. ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

1. Seaning krama Desa patut nureksain raga mangda kasukertan kasucian

ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

kahyangane sida ajeg, bilih-bilih nincap.

2. ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

2. Sane tan kalugra ngranjing ka Pura:

ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

A. Sang kasinanggeh katiben catur cuntaka/sebel minakadi, ngeraja sulang,

ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

ngembasang putra, pawimaan, kelampusan manut senger cuntakania.

ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

Na. Sang sinanggeh patila sadurung kaprayascita minakadi: panak babinjat,

ທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດທາງປະຊາຊາດ

໑ ຕາມເທສີໄດ້ບສາກບຍູ້ເກລິສາຍງູລຽມທາງບາບສາວິໂງຢາກຸສາລະດິ:

1. Seanan upacara pamrestika sang sampun lampus kabaos Pitra Yadnya sakadi: ຍິມິບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸກຸລິໂນນັບເທສີໂຕສີໂລມິໂງຢາກຸ
mersihin sawa, mendem, nelokin, mapegat, ngangkid, ngabaang kuduk, ຍິມິບົລີໂລມິໂງຢາກຸ
miwah sane tiosan.

໑໗ ບຸບືເທສີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸ

2. Pamargin mendem manut dresta nglidin dewasa: rahina sakadi purnama, tilem, ບາບສາວິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸ
anggara kasih, buda kliwon, tumpek, saba ngawit pesu gong, nyantos ບຍນີໂລມິໂງຢາກຸ
pamaridan.

໑໗ ບາບືເທສີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸ

3. A. Pamargin mendem sawa anak bajang utawi tua: rauh ring pinget nuju paloh ບຍນີໂລມິໂງຢາກຸ
lawangan manut dresta penyanjangan.

໑໗ ບຸບືເທສີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸ

- Na. Pamargin mendem sawa anak alit saking puputan nglodang rauh ka setra ບຍນີໂລມິໂງຢາກຸ
alit-alit.

໑໗ ບສາກບຍູ້ເທສີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸ

- Ca. Upacara pemegat kaluwarga mamargi ri kenjekan lelintihe mungguh- ຍູ້ເທສີໂລມິໂງຢາກຸ
mungguh yaning sane watang tutug 24 rahina yaning tan kadi inucap mamargi ບົລີໂລມິໂງຢາກຸ
ri kenjekan pamargi lelintihe tedun-tedun.

໑໗ ບສາກບຍູ້ເທສີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸບົລີໂລມິໂງຢາກຸ

ບາດຊາລືມິງຍາງກວາງທຸງລູກທຸງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງບຸບູ
Wa. Anak istri mobot nenten mabiakala. Pedewekan miwah genah perere-
ຍາລືມິງຍາງ
manipun.

ນາກາກບົດຍາງສາງກວາງທຸງລູກທຸງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງ
La. Rare embas saking mobotan dereng maupakara: rarene, sane, ngembasang
ບຸບູຍາລືມິງຍາງຍາງບຸບູຍາລືມິງຍາງ
putra punika miwah umah ipune cuntaka.

ຍາລືມິງຍາງສະມາສຸທອາທິດຍາງຍາງຍາງ
Ma. Sane malaksana Sad Atatayi: dewek ipun.

131 ສັງຄະມະ

4. Sangker cuntaka

ບາດຊາລືມິງຍາງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງບຸບູ
a. Kelampusan, kluarga sane aumah ring sang padem 42 rahina,
ສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງບຸບູ
kluarga banjaran 3 rahina, sane nyarengin ka setra arahina
ຕາມິງຍາງບຸບູ
ngawit ri wus ka pendem.

ສາລືມິງຍາງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງ
Na. Ngeraja Sewala: selami Ngeraja Sewala ngantos mabersih.

ສາລືມິງຍາງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງ

Ca. Ngembasang putra: 42 rahina.

ກາລືມິງຍາງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງ

Ra. Keroron: 42 rahina.

ສາລືມິງຍາງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງ
Ka. Pawiwaan: nyantos keni tirta pabiakaonan.

ດາລືມິງຍາງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງ

Da. Gamia Gamana: nyantos kepasaang: kawenang pamerayascita ring

ບາດຊາບສາລືມິງຍາງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງ/ສາລືມິງຍາງ
padewekan ipun soang-soang miwah Desa Adat/ Kahyangan.

ສາລືມິງຍາງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງ

Ta. Salah timpal: ri sampun kaperayascita

ບາດຊາບສາລືມິງຍາງສະນະບາດຊາບສາລືມິງຍາງ
padewekan lan Desa Adat manut dresta lan agama.

ສາ|| ຍິງໜາລີ້ ກາກສາສຸກບູລີລິບເປງສາກາວາລາ||

Sa. Mitra nyalang: nyantos kawentenang pabiakaonan.

ບາ|| ທາລາລິມິງກາລິລິບເປງສາກາວາລາ||

Wa. Anak istri nenten mabiakala: nyantos wenten upakara biakaon.

ນາ|| ກາກບັຍສຸກສິງກາກາວາລາລິຍຸບສາກະກາກສາສຸກສາກາ||

La. Rare embas saking bobotan during mupakara: nyantos wenten sane

ຍິຍກສາສຸກສາກາວາລາລິຍຸບສາກະກາກສາສຸກສາກາ||

memeras manut dresta lan Agama Hindu.

ຍາ|| ດູຍນສາສາສຸກສາກາວາລາລິຍຸບສາກະກາກສາສຸກສາກາ||

Ma. Jadma malaksana Sad Atatayi: nyantos wenten prayascita raga

ທັງກາລິລິມິງກາລິລິຍຸບສາກະກາກສາສຸກສາກາ||

tur nenten pisan dados ngemunggaang upakara madwi jati.

191 ສາກາລິລິຍຸບສາກະກາກສາສຸກສາກາ||

5. Sane ten keni cuntaka sesebelan:

ບາ|| ທາລາລິມິງກາລິລິຍຸບສາກະກາກສາສຸກສາກາ||

A. Ida Sang Sulinggih.

ລາ|| ດາດາລາລິຍຸບສາກະກາກສາສຸກສາກາ||

Na. Dane Balian desa, prajuru Desa Adat.

ສາ|| ທາລາລິມິງກາລິລິຍຸບສາກະກາກສາສຸກສາກາ||

Ca. Sekaa Gamel.

191 ສາກາລິລິຍຸບສາກະກາກສາສຸກສາກາ||

6. Sane ten keni cuntaka kadi ring ajeng rikenjekan Saba tan kalugra

ຍາ|| ດູຍນສາສາສຸກສາກາວາລາລິຍຸບສາກະກາກສາສຸກສາກາ||

madelokan ngelengh sajaba sane padem punika yayah rena, matua,

ສາ|| ທາລາລິມິງກາລິລິຍຸບສາກະກາກສາສຸກສາກາ||

sameton, kaki-dadong, kumpiang marep ke purusa.

ບຸກຄົນ 131

Palet 4

ບົດຄຳສຳລັບພະຍາຍ
INDIK MANUSA YADNYA

ບຸກຄົນ 131

PAWOS 48

1 ຫຼື ສາທາລະນະພາບທີ່ຖືກປຸງສ້າງຂຶ້ນສຳລັບສາກກະຕິທຳມະຊາດທີ່ເໝາະສົມ

- 1. Manusa Yadnya inggih punika Upacara ngawit sajeroning garba ຕາງໜ້າສາມາດບໍ່ເປັນໄປໄດ້ ນຍັນຕອສ ພາວິວານ.

1 ຫຼື ສາທາລະນະພາບທີ່ຖືກປຸງສ້າງຂຶ້ນສຳລັບສາກກະຕິທຳມະຊາດທີ່ເໝາະສົມ

- 2. Manusa Yadnya luire:
  - ບາ ຫຼື ສາທາລະນະພາບທີ່ຖືກປຸງສ້າງຂຶ້ນສຳລັບສາກກະຕິທຳມະຊາດທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ເອີ້ນວ່າ ອິນກິດ ບຸກຄົນ
  - A Upacara sajeroning garba mawasta upacara ngempetin kawah. ສາທາລະນະພາບທີ່ຖືກປຸງສ້າງຂຶ້ນສຳລັບສາກກະຕິທຳມະຊາດທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ເອີ້ນວ່າ ອິນກິດ ບຸກຄົນ
  - Na. Upacara kepus wudel, nampi nanggapang, nyambutin, nyerimpen, ທາງຕາງໜ້າສາມາດບໍ່ເປັນໄປໄດ້ ນຍັນຕອສ ພາວິວານ.
  - ngotoni,nyangih, pawiwaaan.
  - ສາ ຫຼື ສາທາລະນະພາບທີ່ຖືກປຸງສ້າງຂຶ້ນສຳລັບສາກກະຕິທຳມະຊາດທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ເອີ້ນວ່າ ອິນກິດ ບຸກຄົນ
  - Ca. Kelugra taler nelu bulanin/ tigang sasih. ທາງຕາງໜ້າສາມາດບໍ່ເປັນໄປໄດ້ ນຍັນຕອສ ພາວິວານ.
  - Ra. Yening upacara nyanging kawentenang nendekang/ ngerauang ສາທາລະນະພາບທີ່ຖືກປຸງສ້າງຂຶ້ນສຳລັບສາກກະຕິທຳມະຊາດທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ເອີ້ນວ່າ ອິນກິດ ບຸກຄົນ
  - krama ngarep, pengulu desa miwah pangeetan, sangket, klian/ ບຸກຄົນທີ່ຖືກປຸງສ້າງຂຶ້ນສຳລັບສາກກະຕິທຳມະຊາດທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ເອີ້ນວ່າ ອິນກິດ ບຸກຄົນ
  - prajuru desa adat makasaksi upacara inucap.

1 ຫຼື ສາທາລະນະພາບທີ່ຖືກປຸງສ້າງຂຶ້ນສຳລັບສາກກະຕິທຳມະຊາດທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ເອີ້ນວ່າ ອິນກິດ ບຸກຄົນ

- 3. Upacara/ Upakara inucap ring ajeng nganutin dresta lan kecap agama sakadi: ສາທາລະນະພາບທີ່ຖືກປຸງສ້າງຂຶ້ນສຳລັບສາກກະຕິທຳມະຊາດທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ເອີ້ນວ່າ ອິນກິດ ບຸກຄົນ
- Nista, madia, utama, desa, kala, patra.

131 ສາທາລະນະພາບທີ່ຖືກປຸງສ້າງຂຶ້ນສຳລັບສາກກະຕິທຳມະຊາດທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ເອີ້ນວ່າ ອິນກິດ ບຸກຄົນ

- 4. Sanistane 5 warsa prajuru desa adat ngawentenang nyangih megibung ke ທາງຕາງໜ້າສາມາດບໍ່ເປັນໄປໄດ້ ນຍັນຕອສ ພາວິວານ.

desa tatujune mangda yadnyane ring Desa Adat Pedawa prasida
ຈັດຮັບກຸ່ມພິບຸຊາກາຍເມັດສູງກາຍເສດຖີກຸ່ມ
janglep manut dresta miwah Agama, indik prabeya kategen antuk krama
ສາກຸ່ມພິບຸຊາກາຍເມັດສູງກາຍເສດຖີກຸ່ມ
sane ngemiletin upacara inucap.

ບຸກຄົນ 1 ອາຍຸ

Palet 5

ເມັດສູງກາຍເສດຖີກຸ່ມ

INDIK BHUTA YADNYA

ບຸກຄົນ 1 ອາຍຸ

PAWOS 49

1 ກຸ່ມພິບຸຊາກາຍເມັດສູງກາຍເສດຖີກຸ່ມ
ກຸ່ມພິບຸຊາກາຍເມັດສູງກາຍເສດຖີກຸ່ມ

1. Bhuta yadnya inggih punika upakara upacara madasar kayun suci nirmala
ຍົກກິລິຍາບຸກຄົນເມັດສູງກາຍເສດຖີກຸ່ມ
majeng ring sarwa bhuta, mapengapti nyuciang jagat lan dagingnya,
ບຸກຄົນເມັດສູງກາຍເສດຖີກຸ່ມພິບຸຊາກາຍເສດຖີກຸ່ມ
panyupatan ring sarwa bhuta, sarwa prani miwah sane tiosan.

2 ກຸ່ມພິບຸຊາກາຍເມັດສູງກາຍເສດຖີກຸ່ມ

2. Bhuta yadnya lui:

ບຸກຄົນເມັດສູງກາຍເສດຖີກຸ່ມ

- A Upakara ring sarwa prani luire:

ກຸ່ມພິບຸຊາກາຍເສດຖີກຸ່ມ
ring sarwa tumuuh rikala tumpek wariga ring sarwa ingon-ingon ring
ຍົກກິລິຍາກຸ່ມ
tumpek uye.

ບຸກຄົນເມັດສູງກາຍເສດຖີກຸ່ມ

- Na. Upakara pabiakalan ring pertiwi miwah kahyangan lan sarwa bhuta

ຍົກກິລິຍາກຸ່ມ
minakadi: mecaru, ngeyehin karang, nuwasin, muga, mapag,
ກຸ່ມພິບຸຊາກາຍເສດຖີກຸ່ມ
nguliang bebelaan miwah sane tiosan.

ບຸກຄົນເມັດສູງກາຍເສດຖີກຸ່ມ

3. Pacaruan inucap manut nista, madia utami manut wigunania kadi ring sor:

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

A Masegeh caru aturunan, akedengan.

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

Na. Eka sata.

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

Ca. Panca Sata

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

Ra. Panca sanak maangsa, makucit, mabebek.

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

Ka. Balik sumpah.

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

Da. Tawur kesanga/ tawur agung.

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

Ta. Rsi gana

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

Sa. Panca kelud.

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

Wa. Ngerebeg.

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

4. Upacara pabiakalan ring manusa manut wigunania.

၁၅၂၂ ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

5. Sajeroning ring ajeng yadnya sesa kalanung wus ngerateng miwah

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

masapuh-sapuh rikalaning wali ring kahyangan.

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

Pawos 50

၁၅၂၂ ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

1. Nangkin ngawarsa rikalaning tilem kesanga kewentenang tawur kesanga ring

ဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်းဟူၵ်းပိၵ်းသိၵ်း

សម្បជ័យ
SASTAS SARGAH
សូត្រនៃចរាចរណ៍បុរាណវិទ្យា
SUKERTA TATA PAWONGAN
បញ្ចប់
Palet 1
ហិក្ខុនិវេទនាបុរាណវិទ្យា
INDIK PAWIWAAN/ MELAIB
បុរាណវិទ្យា
Pawos 51

- ១២១ បដិបត្តិ/មិលហិក្ខុនិវេទនាបុរាណវិទ្យា
1. Pawiwaan/ melaib inggih punika panunggalan Purusa lan Predana
មិលហិក្ខុនិវេទនាបុរាណវិទ្យា
melarapan antuk penunggalan kayun suka cita, kadulurin antuk Upasaksi
និវេទនាបុរាណវិទ្យា
Sekala Niskala.
- ១២២ បដិបត្តិ/មិលហិក្ខុនិវេទនាបុរាណវិទ្យា
2. Pidabdab Pawiwaan ring Desa Pekraman Pedawa ngemanggeang pemargi
បុរាណវិទ្យា
Purusa sane ngambil/ ngalab rabi kapaumaang ring genah Sang Purusa.
- ១២៣ បដិបត្តិ/មិលហិក្ខុនិវេទនាបុរាណវិទ្យា
3. Palih-palian Pawiwaan utawi melaib ring Desa Adat Pedawa luire:
ហិក្ខុនិវេទនាបុរាណវិទ្យា
a. Melaib ngemaling/ merangkat
ហិក្ខុនិវេទនាបុរាណវិទ្យា
na. Melaib ngidih utawi Pepadikan
ហិក្ខុនិវេទនាបុរាណវិទ្យា
ca. Melaib ngangken
ហិក្ខុនិវេទនាបុរាណវិទ្យា
ra. melaib negteg
ហិក្ខុនិវេទនាបុរាណវិទ្យា
ka. Melaib mengkeb mabasa tegh
១២៤ បដិបត្តិ/មិលហិក្ខុនិវេទនាបុរាណវិទ្យា

4. Pidabdab pacang mawiwaa luire:

ທາ||ສາກສມຍມຸກູ້ຖືກບາ/ທາ||

A sane sampun manggeh daa/ truna.

ທາ||ສາກສິບທາບຸກ(ສຸກສິບທາ)ກາສູ້ສິບທາບາທາ||

na. Sangkaning pada rena (suka cita) nenten pepaksaan.

ສາ||ຍະບິບາຍທາສູ້ສິບທາບາທາ||

Ca. Mawiwaa manut kecap agama lan dresta.

ທາ|| ບຸກທາຍິນິກພາສາທາຍມຍມຸກູ້ຖືກບາທາ||

Ra. Prade ngambil tios agama sampun kawisudda wadani.

ທາ|| ຕາສູ້ສິບທາບຸກທາສິບທາບາທາ||

Ka. Nganutin daging Undang-Undang perkawinan sane kamedalang antuk

ທາ||ຍິກທາ||

guru wisesa.

1. ພາສາສູ້ສິບທາບຸກທາສິບທາບາທາ||

5. Yan tan satinut kadi kecaping arep, nenten kasinanggeh sah manut dresta,

ທາ||ຍິກທາ||

tur raris keni pamidanda manut pararem.

1. ພາສາສູ້ສິບທາບຸກທາສິບທາບາທາ||

6. Sane nenten manut sekadi ayat 3 (tiga) tan kalugra

ທາ||ຍິກທາ||

kasaksinin antuk pengulu Desa, kelian Adat miwah Sangket.

ບາບາສິກສາ

Pawos 52

ທາ||ຍິກທາ||

Tata cara pawiwaaan ring Desa Adat Pedawa, patut sakadi ring sor:

1. ພິຍ່າຍິນທາ||

1. Pemargi melaib, Ngerangkat

ທາ||ຍິກທາ||

A Sang sane pacang alakirabi, wenang ngambil anak istri masiliban.

ທາ||ຍິກທາ||

Na. Maplaku/majatian keluarga purusa ngawentenang utusan ring reramane/

ທາ||ຍິກທາ||

127) ບົວເຕີເບີລິສັດເບີລິສັດ/ບົວເຕີເບີລິສັດ

2. Pemargi indik Ngidih/Pepadikan:

ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ

A. Mekruna ping 4 luire : mejantos nunas, Pengambilan,
ງາຍກະມິຍັງເບີລິສັດ

Mebasang Medewa Saksi.

ກາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ

Na. Ngerauang saksi penghulu desa, prajuru Desa Adat miwah Sangket
/ກາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ

/Guru Wisesa ritatkala naurang

ສາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ

Ca. Galah naurang manut pawilangansane kacumpunin antuk keluarga
ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ

purusa lan predana.

128) ບົວເຕີເບີລິສັດເບີລິສັດ/ບົວເຕີເບີລິສັດ

3. Pemargi indik melaib nangen luire :

ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ

A. Sang meraga Predana ngrauhin sang lanang (kluarga purusa) maosang
ບົວເຕີເບີລິສັດ/ບົວເຕີເບີລິສັດ

pikayun ragane

ກາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ

Na. Yening sampun kecumponin kluarga purusa ngawentenang duta Penglaku/

ບົວເຕີເບີລິສັດ/ບົວເຕີເບີລິສັດ

Pejati ring reraman sang Predana/ kluarga Predana maosang indik kadi

ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ

asapunika selanturnyane patch kadi melaib/ ngerorod.

131) ບົວເຕີເບີລິສັດເບີລິສັດ/ບົວເຕີເບີລິສັດ

4. Pemargi indik melaib Negteg

ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ

a. Prade wenten anak istri mobot tan pasuami patut kategteg antuk ulu Desa,

ກາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ

kawantuin antuk Prajuru Desa Adat kesarengin sangket.

ກາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ/ບາຍໂຍກກະບິນ

ບາບສີໂຊຕຽນ

Pawos 53

ຜົນສາບສົມບູນສິດສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
Sang kaicalan pianak istri, yening durung wenten pasedek / panglaku sajeroning
ບັນດາສາມາດທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
awengi yogya digelis masadok ring prajuru desa adat miwah sangket
ສາມາດທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
nunas pamitulung pacang maseserep. Yening sampun polih wak wakan saking
ບັນດາສາມາດທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
prajuru desa miwah sangket wau ngenterang pamargi maseserep nganutin tata krama
ທາງສາມາດທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
desa.

ບາບສີໂຊຕຽນ

Pawos 54

1. ທ່ານສາມາດທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
1. Manut Undang-Undang sampun kasungkemin sang lanang patut marabian asiki,
ສາມາດທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
sajabaning wenten dasar utawi pasubayan sane kawehin antuk rabine sane pinih
ກິນີ້ໂຮງ
rihin.
2. ທ່ານສາມາດທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
2. Yening wenten jatma lanang sampun marabian malih ngambil rabi nanging
ສາມາດທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
nnten kalugrain antuk rabine pinih luuran patut kaesaang antuk penghulu
ທາງສາມາດທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
desa lan prjuru desa pakraman, indike punika kamargiang mangda
ທາງສາມາດທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
tan wenten kadi kecap Pawos 47 ayat 2 no sa, wa, la,
ບັນດາສາມາດທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
awig-awig punika, nanging nnten polih lingga tangan penghulu lan prajuru
ທາງສາມາດທີ່ຖືກບໍລິຫານໂດຍບັນດາສາມາດທາງ
desa adat.

7. Yening wenten jatma istri mawed saking desa adat Pedawa tur marabian sareng
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 jatma tiosan agama, punika sampun kasinanggeh nilar agama, indik pamargi
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 pawiwaaan nia nganutin undang-undang saking guru wisesa/pemerintah.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

8. Sang alaki rabi ngawit ngambil swadarman nia magentos dados
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 nganutin swadarma krama alaki rabi.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

9. Krama sane alaki rabi kawehin galah salami ipun 2 (Kalih) sasih mangda
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 sampun puput maturan.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

10. Krama ngawitin tedun gayaang ri sampun natab pabiakaonan utawi 42
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 rahina.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 Palet 2

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 INDIK NYAPIAN

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 Pawos 55

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 1. Sang wus marabi palas tan sida satya alaki rabi kabaos nyapian,
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 ya wus marabi sangkaning padem kabaos balu. Nyapian balu kabaos krama
 sampingan.

1. Sang pacang palas marabian (Nyapian) sasampune kaesaang antuk sang guru wisesa, wenang kawedarang ring desa adat olih pengulu desa/ prajuru desa adat.

3. Tan riwekas sang nyapian malih adung mawiwaa, sareng rabine sane dumun patut keni pamidanda manut paswaran.

ບາງບາສີ 196
Pawos 56

1. Balu luh sane katinggal lampus antuk suamin nia, patut ngamargiang swadarmaning kadi ring sor:
- a. Ngamanggeang kapatibratan, tan dratikrama.
  - na. Ngamargiang saanan ayah krama sampingan.
  - ca. Ngraksa tur ngwasayang lan miara saananing wawarisan lan sentanan nia.
  - Ra. Tan dados ngadol warisan sadurung polih wak wakan saking kulawarga sang rabina saking purusa.
  - ka. Kawenang malih mawiwaa, bilih acumpunin antuk okane.
2. Balu luh sane tan pageh ring swadarman nia, luire:

1. មាតិកាប្រតិបត្តិការមីបន្តសុភវិស័យសុភវិស័យ

A. Matingkah dratikrama, miwah sanc siosan.

គម្រោងនៃការសុភវិស័យសុភវិស័យសុភវិស័យ

Na. Matilar tan pasadok jantos langkung ring 6 sasih.

នាពេលណាដែលនឹងមានការប្រកួតប្រជែង

ca. Lampus ring swdarmaning balu utawi salah prawerthi.

1១១ ការប្រកួតប្រជែងនៃការសុភវិស័យសុភវិស័យសុភវិស័យ

3. Balu luh sane tan pageh kadi kecap ring arep kalugra katundung

ការប្រកួតប្រជែងនៃការសុភវិស័យសុភវិស័យសុភវិស័យ

antuk kluarga swaminia saa tan polih pah-paan waris.

3១ ប្រកួតប្រជែងនៃការសុភវិស័យសុភវិស័យសុភវិស័យ

4. Prade wenten balu luh tan pasentana, utawi wenten sentanan nia ngamargiang

ស្នាក់នៅនៃការសុភវិស័យសុភវិស័យសុភវិស័យ

swadarmaning anak balu tan kalugra katundung antuk sapa sira ugi.

1១១ ប្រកួតប្រជែងនៃការសុភវិស័យសុភវិស័យសុភវិស័យ

5. Pade sangkaning pada adung sang balu istri mantuk ka umah nyane bajang

ការប្រកួតប្រជែងនៃការសុភវិស័យសុភវិស័យសុភវិស័យ

kaadungin antuk kluarga swaminia patut pah-paan paguna kaya

ការប្រកួតប្រជែងនៃការសុភវិស័យសុភវិស័យសុភវិស័យ

kemawon patut kaadungan.

1៤១ យុវតីនៃការសុភវិស័យសុភវិស័យសុភវិស័យ

6. Yening sang balu istri malih masuami/ malih marabian tan polih

ប្រកួតប្រជែងនៃការសុភវិស័យសុភវិស័យសុភវិស័យ

pah-paan warisan.

ບົດກະດິນສາດສິດທິກິດຈະກຳພູມສາດສາມພາກສ່ວນ
 pengadilan negeri, penghulu desa, prajuru desa adat patut nyiarang indike
 ບຸກຄົນກິດຈະກຳພູມສາດສາມພາກສ່ວນ
 punika ring krama desa sami.

ບາງສາສິດ 195

Pawos 59

1 ກຳລັງສາມພາກສ່ວນກິດຈະກຳພູມສາດສາມພາກສ່ວນ

1. Sane patut kaperas anggon sentana, kadi ring sor:

ບາງສາສິດສາມພາກສ່ວນ

A. Pateh maagama Hindu

ສາມພາກສ່ວນກິດຈະກຳພູມສາດສາມພາກສ່ວນ

Na. Saking waris pancer kapurusa

ສາມພາກສ່ວນກິດຈະກຳພູມສາດສາມພາກສ່ວນ

Ca. Sinalih tunggil mawiwit saking kulawarga tunggal sanggah / marajan,

ບາງສາສິດສາມພາກສ່ວນ

paibon utawi dadia.

ກຳລັງສາມພາກສ່ວນກິດຈະກຳພູມສາດສາມພາກສ່ວນ

Ra. Yening tan wenten saking pancer kapurusa, kanggi mawiwit saking sentana

ສາມພາກສ່ວນກິດຈະກຳພູມສາດສາມພາກສ່ວນ

kulawarga pradana utawi saking tios kulawarga papasira ugi.

1 ກຳລັງສາມພາກສ່ວນກິດຈະກຳພູມສາດສາມພາກສ່ວນ

2. Peperasan punika sinanggeh sampun puput tur patut, yening sampun macihna :

ບາງສາສິດສາມພາກສ່ວນກິດຈະກຳພູມສາດສາມພາກສ່ວນ

A. Wenten pawidi widana paperasan.

ສາມພາກສ່ວນກິດຈະກຳພູມສາດສາມພາກສ່ວນ

Na. Miwah manut Pawos 57 awig-awig puniki.

ສາມພາກສ່ວນກິດຈະກຳພູມສາດສາມພາກສ່ວນ

Ca. Polih akta saking Guru Wisesa.

1 ກຳລັງສາມພາກສ່ວນກິດຈະກຳພູມສາດສາມພາກສ່ວນ

3. Daa tua utawi Truna tua kaangkat meras oka manut kecaping ajeng.

ບູລິມະສິດ
Palet 4

ບົດສູນບຸກຄົນ
INDIK WAWARISAN

ບຸກຄົນ
Pawos 60

1. ສາມາດສຳລັບບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສະໄໝອາຍຸທີ່ອາດມາພາບພາບພາບພາບ

1. Sane kasinanggeh warisan inggih punika: tetamian arta brana saa ayah-ayah.

ກຸ່ມບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສະໄໝອາຍຸທີ່ອາດມາພາບພາບພາບພາບ

Ngupadi sukerta sekala niskala sangkaning kaluhuran nia arep ring turunan nia.

2. ສາມາດສຳລັບບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສະໄໝອາຍຸທີ່ອາດມາພາບພາບພາບ

2. Sane kaucp warisan luire:

ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສະໄໝອາຍຸທີ່ອາດມາພາບພາບພາບພາບ

A. Due tengah karang paumaan, sanggah /pameraan.

ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສະໄໝອາຍຸທີ່ອາດມາພາບພາບພາບພາບ

Na. Pagunakayan : tatadan, jiwa dana lan utang utang.

3. ສາມາດສຳລັບບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສະໄໝອາຍຸທີ່ອາດມາພາບພາບພາບ

3. Sane kabawos waris inggih punika:

ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສະໄໝອາຍຸທີ່ອາດມາພາບພາບພາບ

A. Presentana lanang.

ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສະໄໝອາຍຸທີ່ອາດມາພາບພາບພາບ

Na. Sentana peperasan.

4. ສາມາດສຳລັບບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສະໄໝອາຍຸທີ່ອາດມາພາບພາບພາບ

4. Prade tan wenten sekadi ring ajeng kasinanggeh waris:

ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສະໄໝອາຍຸທີ່ອາດມາພາບພາບພາບພາບ

A. Turunan purusa ngunggaang, minakadi rerama dia, rerama misan,

ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີສະໄໝອາຍຸທີ່ອາດມາພາບພາບພາບ

rerama mindon.

គាត់ច្បាប់ក្រុងស្រីក្រសែលនិមិត្តភាពនៃសាសនាគ្រិស្តសាសនា
Na. Turunan purusa pernah kesamping minakadi keponakan, misan, mindon.

បុរាណវិទ្យា

Pawos 61

១២៧៧ ដំបូងនិមិត្តភាពនៃសាសនាគ្រិស្តសាសនា

1. Swadarmaning waris patut narima saa ngutsaayang tetamian ayah-ayaan saking
គាត់ច្បាប់ក្រុងស្រីក្រសែលនិមិត្តភាពនៃសាសនាគ្រិស្តសាសនា
katunan nia, pitra yadnya lan utang piutang, sanggah / merajan, kahyangan/
បូជនីយដ្ឋាននិងប្រាសាទ
pura lan pakarangan nia.

១២៧៨ បុរាណវិទ្យា

1. Ngupakara / Pitra Yadnya sang kawaris manut dresta sakadi: mapegat,
ពាក់ដំបូងនិមិត្តភាពនៃសាសនាគ្រិស្តសាសនា
ngangkid miwah sane tiosan.

១២៧៩ គ្រិស្តសាសនា

2. Naurin utang-utang sang kawarisin sekala lan niskala.

បុរាណវិទ្យា

Pawos 62

១២៨០ បុរាណវិទ្យា

1. Pangepaan warisan kaangkat kamargiang sakadi ring sor.
បុរាណវិទ្យា
A. Ngupakara / Pitra Yadnya sang kawarisin lan naurin hutang-hutang nia.
គ្រិស្តសាសនា
Na. Prasentana sane patut ngawarisin ngedum warisan nia manut keadungan.
នាគ្រិស្តសាសនា
Ca. Karang paumaan, umah kapeserah ring sane pinih alit.

១២៨១ គ្រិស្តសាសនា

2. Sinalih tunggil sane ngawarisin kengin tan polih pah-paan wewarisan prade
បុរាណវិទ្យា
ipun.

121. Sane kula bawisa... kula bawisa... kula bawisa...

3. Sentana waris sane nilar agama Hindu, tan polih pah-paan waris.

131. Yening wenten sentana luh nglaksanayang logika sanggraa (nyilih polah)

4. Yening wenten sentana luh nglaksanayang logika sanggraa (nyilih polah) ... mawastu madue oka, nanging okan ipun tan wenten ngangkenin, taler sang ibu ... nenten prasida nuekang bapan ipun/ sang mobotin ragane patut kasinanggeh ... panak babinjat. Okane punika polih pah-paan warisan wantah saking ...

141. Sane kaangkat ngwaris pamupu kemaon:

5. Sane kaangkat ngwaris pamupu kemaon: ... A. Balu luh salami kantun pageh ring swadarmaning anak balu manut paos :

141. Balu luh salami kantun pageh ring swadarmaning anak balu manut paos :

55 ayat 1 (siki).

Na. Mulih Daa/truna, seantukan ring pawiwaaan nia dumun kaucap ninggal

kedaton.

141. Sakantune maurip panglingsir kaangkat ngewehing Jiwadana tetatadan utawi

6. Sakantune maurip panglingsir kaangkat ngewehing Jiwadana tetatadan utawi ... bekel, maka cihna pianake sane kesah mawiwaa.

141. Pawos 63

Pawos 63

141. Prade sajeroning kluarga wenten waris langkungan ring adiri patut:

1. Prade sajeroning kluarga wenten waris langkungan ring adiri patut: ... A. Kawentenang paiguman indik pedum waris inucap.

គេឃើញគ្រប់គ្រងកម្មវិធីប្រកួតប្រជែងប្រកួតប្រជែង
 Na. Yening tan prasida katunasang ring ulu desa, prajuru desa adat miwah
 សក្ខីភាពប្រកួតប្រជែងប្រកួតប្រជែង

Sangket, bagian ipun patch-pateh manut pangarga.

សម្រាប់ប្រកួតប្រជែងប្រកួតប្រជែង
 Ca. Prade taler tan cumpu ring pantes kerta desa mawosi, tur

គ្រូបង្រៀនសិល្បៈប្រកួតប្រជែងប្រកួតប្រជែង
 nureksin silsilah nia nibakang karang punika ring:

ហើយសិល្បៈប្រកួតប្រជែង

A. Waris saking purusa galang.

គេឃើញគ្រប់គ្រងកម្មវិធីប្រកួតប្រជែង

Na. Pernah waris kasamping, yening tan wenten pernah waris ngunggaang.

សម្រាប់ប្រកួតប្រជែងប្រកួតប្រជែង

Ca. Yening tan wenten kadi kecaping arep, wau kengin katiwakang ring sang

ប្រកួតប្រជែងប្រកួតប្រជែង

tan madrebe tanah paumaan sane kasinanggeh krama ngarep.

ហើយប្រកួតប្រជែងប្រកួតប្រជែង

Ra. Daa tua sane rajeg wenang polih wawarisan keh ipun asuun.

ສປູຍສູງຕາ
SAPTAMAS SARGAH
ບໍລິສາດພູມສິນ
WICARA LAN PAMIDANDA

ບຸກຄົນ
Palet 1
ບໍລິສິສາ
INDIK WICARA

ບຸກຄົນ
PAWOS 64

1. ມາກທະບຽນພະບໍລິສາດກິດຈະກຳພະທະບຽນພະບໍລິສິສາພະບູກຄົນ

1. Sane patut mutusang wicara ring Desa Adat Pedawa inggih punika : Penghulu
ກະບຽນພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນພະບູກຄົນພະບູກຄົນພະບູກຄົນພະບູກຄົນ
Desa, prajuru Desa Adat, sangket lan wakil saking krama 5 (limang) diri
ພະທະບຽນພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນ
makesami kasinanggeh sang nepasin wicara sajeroning Kerta Desa Adat
ພະທະບຽນ

Pedawa.

2. ພະທະບຽນພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນ

2. Pamutus indik bebaos nganutin daging Awig – Awig, pararem Desa Adat
ພະທະບຽນ

Pedawa.

3. ພະທະບຽນພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນ

3. Prade indik wicara tan prasida moliang pamutus oleh kerta desa, patut
ບໍລິສິສາພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນພະທະບຽນພະບູກຄົນ

wicara inucap katur ring krama Desa sami.

ບາງບາສີ 165

Pawos 65

1. ຫາກມີຄົນໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື

1. Sekaaning wicara sane ngawetuang laksana corah, baya utawi nungkas ring
 ທີ່ໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື
 daging Awig – Awig miwah pararem sane kabaos ngusak – asik ring Desa Adat,
 ບາງບາສີ 165 ທີ່ໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື / ໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື
 patut digelis Kerta Desa maosin manut pararem / Awig – awig Desa.

2. ຫາກມີຄົນໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື

2. Malih yan wenten sinalih tunggil Krama Desa Adat Mawicara ngawetuang Baos
 ທີ່ໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື
 kaon, ngawetuang manah sungsut ring anak seos patut digelis
 ທີ່ໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື ທີ່ໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື
 kebaosin Antuk Kerta Desa Adat sasampune wenten nyadokang.

3. ຫາກມີຄົນໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື

3. Pamutus patut pastika ngantenang kaiwangannia utawi tan lempas ring
 ໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື (ສາມາດໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື) ຫາກມີຄົນໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື
 Awig – awig malarapan Antuk Tri Pramana (saksi , likita miwah bukti

ບາງບາສີ 166

Palet

ບາງບາສີ 166

INDIK PAMIDANDA

ບາງບາສີ 166

Pawos 66

1. ຫາກມີຄົນໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື

1. Indik tatiwak pamidanda patut kalaksanayang antuk Kerta Desa, marep Krama
 ທີ່ໃຊ້ເງິນສຳລັບການສ້າງຮູ້ໜັງສື
 Desa sane sisip.

၅။ ပထမဦးစွာ နိကာယဝါဒီတို့က နိကာယဝါဒီတို့က နိကာယဝါဒီတို့က

2. Pamidanda punika wenten bacakan iun sekadi ring sor :

၁။ နိကာယဝါဒီတို့က

a. Danda Kabalu Made

၂။ နိကာယဝါဒီတို့က

Na. danda pangilab bibih

၃။ နိကာယဝါဒီတို့က

Ca. Danda arta miwah panikel – panikelnia

၄။ နိကာယဝါဒီတို့က

Ra. Danda panyangaskara kesisipan

၅။ နိကာယဝါဒီတို့က

Ka. Danda kasepakang Utawi kausaang

၆။ နိကာယဝါဒီတို့က

Da. Danda dedosan – dedosan tiosan

၇။ ပထမဦးစွာ နိကာယဝါဒီတို့က

3. Pamidanda sane katiwakang patut mesor singgih manut ring kasisipania kalih

၈။ နိကာယဝါဒီတို့က

indik danda arta miwah panikel – panikelnia yan langkung ring ping 3(tiga)

၉။ နိကာယဝါဒီတို့က

dereng katawur, kengin kawentenang rerampagan marupa arta mule sane

၁၀။ နိကာယဝါဒီတို့က

ngenganjing dados druen Desa Adat Pedawa.

၁၁။ ပထမဦးစွာ နိကာယဝါဒီတို့က

4. Malih indik dedosan – dedosan miwah rerampagan marupa Arta mule sane

၁၂။ နိကာယဝါဒီတို့က

ngenganjing dados druen Desa Adat Pedawa.

၁၃။ ပထမဦးစွာ နိကာယဝါဒီတို့က

5. Mungguing indik pamutus – pamutus pamidanda inucap ring ajeng sami manut

၁၄။ နိကာယဝါဒီတို့က

suara pararem.

အမတ်များ
ASTAMAS SARGAH
ပိတ်

PECALANG
ပုဗ္ဗာမိ၁၆၇
Pawos 67

ကျေးဇူးတင်စွာအသေအသေပေးရန်အပ်ပေးပါမည့်အခါအားဖြင့်

1. Prajuru desa adat pedawa patut makarya pecalang sane kalaksanayang antuk ပုဗ္ဗာမိ၁၆၇အားပေးရန်အပ်ပေးပါမည့်အခါအားဖြင့်
prajuru sambangan sane kainggilang manut pararem.

၂။ တစ်ဦးတည်းကွယ်လွန်သွားသည့်အခါအားဖြင့် ပုဗ္ဗာမိ၁၆၇အားပေးရန်အပ်ပေးပါမည့်အခါအားဖြင့်
2. Ngawangun pecalang kalaksanayang sajeroning sangkep Desa Adat Pedawa.

၃။ အစားအထွေထွေအားဖြင့် ပုဗ္ဗာမိ၁၆၇အားပေးရန်အပ်ပေးပါမည့်အခါအားဖြင့်
3. Tatujon ngawentenang pecalang ngajegang kasukertaan krama Desa
ကုန်ပစ္စည်းများ
lan wewidangannia.

၄။ ပုဗ္ဗာမိ၁၆၇အားပေးရန်အပ်ပေးပါမည့်အခါအားဖြင့် ပုဗ္ဗာမိ၁၆၇အားပေးရန်အပ်ပေးပါမည့်အခါအားဖြင့်
4. Pecalang Pedawa inggih punika krama desa adat Pedawa ane kepilih saa
အစားအထွေထွေအားဖြင့် ပုဗ္ဗာမိ၁၆၇အားပေးရန်အပ်ပေးပါမည့်အခါအားဖြင့်
katugasang antuk Desa adat nyaga kasukertan Desa Adat Pedawa.

ပုဗ္ဗာမိ၁၆၈
Pawos 68

ကျေးဇူးတင်စွာအသေအသေပေးရန်အပ်ပေးပါမည့်အခါအားဖြင့်

1. Wastran pecalang mapraciri Desa tua.

၂။ ပုဗ္ဗာမိ၁၆၇အားပေးရန်အပ်ပေးပါမည့်အခါအားဖြင့်
2. Prajuru pecalang manut parerem.

၃။ အစားအထွေထွေအားဖြင့် ပုဗ္ဗာမိ၁၆၇အားပေးရန်အပ်ပေးပါမည့်အခါအားဖြင့်
3. Sarat dados pecalang manut parerem.

ບາງບາສີໄດຟາ

Pawos 69

ມູ່ວັຍບິສນິຕາວາສາສຸລິເທກຊຸລາເອເທຍູບິກາກາລາທຸບຸຍາຕາລິ
 Swadarma pecalang nyaga kasukertan Desa Adat luire baga prahyangan,
 ລາທາບາງບາຕາລາທາບາຍາລາສິ|| ມູ່ວັຍຊິງພາສາສຸລາທາບາຍາຍາ|| ສາ
 baga pawongan baga palemaan. Swadarman tiosan manut pararem, saa
 ສາບາສິຕິສາສຸລາທາບາຍາລາສິ|| ບາເອີເພສຸກຊາບິກາກາບິກາບິສນິບາຍາ
 kauningin antuk Prajuru Desa Adat. Patias lan Olih – olih pecalang patch
 ສິສາທິກຸງບາກາຍາສຸລາທາ||
 sekadi juru arah manut dresta.

ບາງບາສີໄດຟາ

Pawos 70

ບິບິເທສຸລາທາບາສິບິສນິ||
 Wewitania dados pecalang.
 ບາສາສາສຸລາທາບາຍາຍາ|| ສາຍນິຕາລິ
 A. Sakeng krama ngarep, sampingan
 ສາສາບິບິກາສຸລາທາບາຍາຍາສາສາບິສນິ|| ສາສາບິບິກາ
 Na. Kapilih antuk krama sambangan keh pecalang 33 diri
 ບາຍາຍາສຸລາທາບາຍາຍາ||
 Prajuru pecalang manut pararem.
 ບສນິສາສາກາບິ:
 Pacalang kanorayang :
 ບາບາຍາຍາ||
 a. Padem
 ສາສາຍາສຸລາສິ
 Na. Sampun baki
 ສາສິບິສາສາ/ ມູ່ວັຍຊາສິ||
 Ca. Nilar sesana / swadarman.

ບາງສາສິນໄຊ

Pawos 71

ບາງສາສິນໄຊ ບາງສາສິນໄຊ ບາງສາສິນໄຊ

Pecalang makampuh poleng rwabineda desa tua.

ບາງສາສິນໄຊ ບາງສາສິນໄຊ ບາງສາສິນໄຊ

Wastra pecalang tiosan manut perarem.

ບາງສາສິນໄຊ ບາງສາສິນໄຊ

Pecalang nyuklit keris.

ភបមស្សវត្ស
NAWAMAS SARGAH
ក្រុមហ៊ុនប្រតិបត្តិការ
LEMBAGA PERKREDITAN DESA
ហ្វាសាមីស្រី
Pawos 72

1. ក្រុមហ៊ុនប្រតិបត្តិការសហគមន៍ភបមស្សវត្សស្ថិតនៅភូមិសាងភ្នំសង្កាត់បឹងកក់
1. Lembaga perkreditan Desa Adat Pedawa inggih punika wadah genah
មហាស្រុកសហគមន៍ភបមស្សវត្ស
mautsaa Desa Adat Pedawa.
2. ក្រុមហ៊ុនប្រតិបត្តិការសហគមន៍ភបមស្សវត្សស្ថិតនៅភូមិសាងភ្នំសង្កាត់បឹងកក់
2. Lembaga Perkreditan Desa Adat Pedawa patut keajegang antuk
គ្រូមហាស្រុកមេត្តិសម័យ
Krama desa makesami.

ហ្វាសាមីស្រី
Pawos 73

1. ក្រុមហ៊ុនសហគមន៍ប្រតិបត្តិការសហគមន៍ភបមស្សវត្សស្ថិតនៅភូមិសាងភ្នំសង្កាត់បឹងកក់
1. Soang – soang krama Desa sane nyelang jinah ring Lembaga perkreditan
បឹងកក់សហគមន៍ភបមស្សវត្ស
pedawa patut nganggen wala.
2. ក្រុមហ៊ុនសហគមន៍ប្រតិបត្តិការសហគមន៍ភបមស្សវត្សស្ថិតនៅភូមិសាងភ្នំសង្កាត់បឹងកក់
2. Krama sane nenten nganutin dagining panamaya/ swadarma sang nyelang jinah
មហាស្រុកមេត្តិសម័យ
patut keni pamidanda manut pararem.
3. ក្រុមហ៊ុនសហគមន៍ប្រតិបត្តិការសហគមន៍ភបមស្សវត្សស្ថិតនៅភូមិសាងភ្នំសង្កាត់បឹងកក់
3. Krama sane nenten naur utangipun ring lembaga perkreditan desa patut
ភបមស្សវត្សស្ថិតនៅភូមិសាងភ្នំសង្កាត់បឹងកក់
kajanggalang tategenan, swadarma lan olih – olihina ring Desa Adat
បឹងកក់សហគមន៍ភបមស្សវត្ស
Pedawa, sejabakrama inucap madue ngembasang putra lanang wadon patut ke
បឹងកក់សហគមន៍
pakiisang.

ຄສາດອາສຸວິທຸ
EKA DASAMAS SARGAH
 ບຸນຍຸທິ
PAMUPUT
 ບາບາສິນຸ
 Pawos 75

1 ກຸ່ມເມັດຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງສຳລັບສູນສິດທິຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງທຳເນື້ອເນື້ອ

1. Awig – awig punika kawastanin awig – awig desa adat Pedawa.
2. ກຸ່ມເມັດຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງສຳລັບສູນສິດທິຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງທຳເນື້ອເນື້ອ
 Awig – awig punika kamargiang ngawit saking kararemin antuk krama Desa
 ທຳເນື້ອເນື້ອເບື້ອງສຳລັບບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີກຳລັງທຳເນື້ອເນື້ອ
 Adat Pedawa, duk sangkep Bungan tahun Raina Buda paing wara Uye,
 ທຳເນື້ອເນື້ອເບື້ອງ (ສິບ) ສຳລັບສຳລັບຜູ້ທີ່ບໍ່ມີກຳລັງທຳເນື້ອເນື້ອ
 tanggal ping 9 (siya) sasih kapat Icaka warsa 1941 utawi
 ວັນທີ 9 ທັນວາ ຄ.ສ. 1941 ທີ່ບາງກອກ ທຳເນື້ອເນື້ອເບື້ອງ
 9 Oktober 2019 magenah ring Bale Agung Penyarikan Pura Desa,
 ທຳເນື້ອເນື້ອເບື້ອງ

Desa Adat Pedawa.

3. ກຸ່ມເມັດຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງສຳລັບສູນສິດທິຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງທຳເນື້ອເນື້ອ
 Awig – awig puniki manggeh kalih kalaksanayang ring wewidangan
 ທຳເນື້ອເນື້ອເບື້ອງ ທຳເນື້ອເນື້ອເບື້ອງ ທຳເນື້ອເນື້ອເບື້ອງ ທຳເນື້ອເນື້ອເບື້ອງ
 Desa Adat Pedawa, tur nganinin saanan warga lan krama Desa Adat
 ທຳເນື້ອເນື້ອເບື້ອງ ທຳເນື້ອເນື້ອເບື້ອງ ທຳເນື້ອເນື້ອເບື້ອງ ທຳເນື້ອເນື້ອເບື້ອງ
 lan saanan sane kakuub antuk Desa Adat Pedawa.

ບາບາສິນຸ
 Pawos 76

1 ກຸ່ມເມັດຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງສຳລັບສູນສິດທິຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງທຳເນື້ອເນື້ອ

1. Saluiring pemargi Adat sane durung kabaos utawi durung mungguh
 ສຳລັບກຳລັງຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງສຳລັບສູນສິດທິຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງທຳເນື້ອເນື້ອ
 Sajeroning Awig – awig puniki, manggeh kalaksanayang manut tata cara
 ສຳລັບກຳລັງຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງສຳລັບສູນສິດທິຜູ້ບໍ່ມີກຳລັງທຳເນື້ອເນື້ອ
 sampun ketah mamargi kadulurin antuk paswaran pararem.

1. ၂၅၂၁ နိဗ္ဗာန်တော်အား ပြုစုပေးအပ်ရန်အတွက် အစီအစဉ်များ ပြုစုရန်အတွက်

2. Awig - awig punika kalingga tanganin antuk penghulu Desa, para prajuru
၂၅၂၁ နိဗ္ဗာန်တော်အား ပြုစုပေးအပ်ရန်အတွက် အစီအစဉ်များ ပြုစုရန်အတွက်
Desa Adat Pedawa, Pemerintah Dinas sekadi mungguh ring sor.

ປູງຖູງຊາດເຜົາຊາດຜີວິເທບ
Prajuru Desa Adat Pedawa

ສົມມາທິຊາດເຜົາ

Kelian Adat

[Handwritten signature]

I Wayan Sudiastika

ບາກກິສາລະ

Panyarikan

[Handwritten signature]

ຍາດທິວະນາ

Made Kartana

ສາມາທິຕິທິ

Kauningin

ສົມມາທິຊາດເຜົາ

Perbekel Pedawa

[Handwritten signature]

ບາດສາວະນາ

Putu Sudarmaja

ຍາດນິມາທິຊາດເຜົາ

Majelis Desa Adat

ສະຖຸບາດຊາດເຜົາ

Kabupaten Buleleng

ຍຸດສິບຍິສຸສຸງ

Murdaning Pamikukuh

ສາຍເຜົາ

Kel. Damhawan, Sm. Smp

ສົມມາທິຊາດເຜົາ

NIP.19611231 199003 1 089

ຊາດບູຮານຊາດເຜົາ

Dewa Putu Budarsa

ຖາວອນ ຂໍ

Nomor :

ອາດານ ຂໍ

Tanggal :

ຍຸດສິບຍິສຸສຸງ
Murdaning Pamikukuh
ຊາດເຜົາ
Bupati Buleleng

ປູງຖູງຊາດເຜົາຊາດຜີວິເທບ

Putu Agus Suradnyana, ST.

ບາບຮູບຮ່າງ
PARAREM
ຮູບຮ່າງຮ່າງຮ່າງຮ່າງ
DESA ADAT PEDAWA

ບັນຊີຮ່າງຮ່າງຮ່າງຮ່າງ
PERBEKELAN DESA PEDAWA
ຮ່າງຮ່າງຮ່າງຮ່າງຮ່າງຮ່າງຮ່າງ
KECAMATAN BANJAR KABUPATEN BULELENG

ປາກກາຍ
PAMAHBAH

ບາກບຸກຍູທບຊຽບລົມທບ
PARAREM DESA PAKRAMAN PEDAWA

ຫ້າສຸສຸສຸ

OM SUASTIASTU

ຫ້າອວິສຸຍສຸທຍສິເທຍ

Om Awignamastu nama sidham

ປູທຸສິບວິນຕາກຸມັບຸຕາສຸຍຸທຍທບຊຽບລົມທບ

Putusing pawilangan Sangkep Bungan Taun Krama Desa Pakraman Pedawa

ປິກລາປິກສຸສິກຸກາລິບຍິສຸສຸອວິຕຸວິກຸທຍທບຊຽບລົມທບ

Pinaka piranti sajeroning pamikukuh Awig-Awig Desa Saha Pamastika

ສິບທຸວິສຸສິສຸບຍິລິກຸສິກຸກາລິຕິວິເທຍສຸທຍ

Sepat Siku-siku Pameneh Sajeroning ngamargiang swadharma.

ហតិសត្ថបតិ
DAGING CAKEPAN

បឋមស្រាវ័ន្ត្រ័.....	៧
PAMAHBAH	i
ហតិសត្ថបតិ.....	៧៧
DAGING CAKEPAN	ii
ប្រមុខសំពះសាវ័ន្ត្រ័.....	១៧
PRATHAMAS SARGAH BAGA PRAHYANGAN.....	1
ឌ្វិឡ័ស្រាវ័ន្ត្រ័.....	១៧
DWITYAS SARGAH BAGA PAWONGAN	.31
ត្រិឡ័ស្រាវ័ន្ត្រ័.....	១៣
TRITYAS SARGAH BAGA PALEMAHAN	43
សត្រិឡ័ស្រាវ័ន្ត្រ័.....	១៤
CATURTHAS SARGAH PAMUPUT.....	49

ບາກູງຂຽນຂະເທວະນິທະຍາ
PARAREM DESA ADAT PEDAWA

ຊື່ສູນສູນ

Om Suastiastu

ຊື່ຂະເທວະນິທະຍາສິດຜູ້ປຸງປຸງພິບພິບຕາກຸງຊື່ບຸກຄົນທຸກຊົນ

Om Awignamastu nama sidham, Putusing pawilangan Sangkep Bungan Taun Krama

ຖາທະບຸກຄົນທຸກຊົນພິກາສິດຜູ້ປຸງປຸງພິບພິບຕາກຸງຊື່ບຸກຄົນທຸກຊົນ

Desa Pakraman Pedawa Pinaka piranti sajeroning pamikukuh Awig-awig Desa Saha

ບຸກຄົນທຸກຊົນພິກາສິດຜູ້ປຸງປຸງພິບພິບຕາກຸງຊື່ບຸກຄົນທຸກຊົນ

Pamastika Sepat Siku-siku Pamench Sajeroning ngamargiang swadharma.

ປຸງປຸງສູນສູນ

PRATAMAS SARGAH

ທາດບໍ່ທຸກຊົນ

BAGA PARIHYANGAN

ບາກູງສູນສູນ

PAWOS I

ທາດບໍ່ທຸກຊົນພິກາສິດຜູ້ປຸງປຸງພິບພິບຕາກຸງຊື່ບຸກຄົນທຸກຊົນ

Baga Prahyanan inggih punika paiketan hubungan manusia majeng ring

ທາດບໍ່ທຸກຊົນພິກາສິດຜູ້ປຸງປຸງພິບພິບຕາກຸງຊື່ບຸກຄົນທຸກຊົນ

Ida Sang Hyang Widhi lan prabawania.

ບາງສາມີໂຮງ
PAWOS II

ໂຮງໂຮງພາສີມີລິບາທາກສາຍງາລິຕູກສາມາດພິມຕາຍິລະຕຽນີເທົ່

1. Yening sekaa daane sampun nglaksanayang saba menama: Ngubetang
ຕົ້ງໂຮງຊຸມລິບາທາກສາຍງາລິຕູກສາມາດພິມຕາຍິລະຕຽນີເທົ່
beten Ngampakang Babuan, Ulu Desa / Prajuru Desa adatne patut
ຕົ້ງຄູ່ຄຸມທາກສາຍງາລິຕູກສາມາດພິມຕາຍິລະຕຽນີເທົ່
ngembanang krama desane medegin/maguanin ring pura desa miwah
ກິບູກທາຍາລິ/ບູກທາຍາລິທາຍາລິທາຍາລິທາຍາລິ
ring pura taman/pura dalem kayan desa manut Dresta.

ໂຮງໂຮງສາມາດກາລິຕູກສາມາດພິມຕາຍິລະຕຽນີເທົ່

2. Krama sane nenten makta Pepeson Bedeg, nenten masang
ຕົ້ງທາຍາລິລິບາທາກສາຍງາລິຕູກສາມາດພິມຕາຍິລະຕຽນີເທົ່
Bedeg Keni danda jinah Rp 50.000 punika ngranjing ka sambangan.

ໂຮງໂຮງສາມາດກາລິຕູກສາມາດພິມຕາຍິລະຕຽນີເທົ່

3. Wusan medegin, Pengulu Desa, Dane Wage lan Baan Wage nureksanin
ຕົ້ງຄູ່ຄຸມທາກສາຍງາລິຕູກສາມາດພິມຕາຍິລະຕຽນີເທົ່
Ngingling palinggih/kahyangan/wangunan sane usak.

ງາພາສີມີໂຮງ
Yening pengulu

ງາທາຍາລິ/ທາກສາຍງາລິຕູກສາມາດພິມຕາຍິລະຕຽນີເທົ່
Desane/Dane Wage lan Baan Wage kasep mesahsahan indik kausakan

ບູກິກທາຍາລິລິບາທາກສາຍງາລິຕູກສາມາດພິມຕາຍິລະຕຽນີເທົ່
purine patut keni danda Rp. 25.000. Pamargine puniki patut

ສາມາດກາລິຕູກສາມາດພິມຕາຍິລະຕຽນີເທົ່

၂၀၂၂ ဂိဇာနည်ကလေးတို့၏ နေရာကလေးတို့ကို နေရာကလေးတို့ကလေး

7. ritakala penek banten, krama nenten kalugra maturan naur sot
ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေး
nyarengin banten Desa. Yening wenten Krama sane asapunika, Pengulu,
ပထမိန္ဒြေကျွန်းတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေး
Pangawin Balian, Ulem-uleman Premas, Prajuru tan Kalugra
ကျွန်းတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေး
Ngunggahang ngantebang bebaktian krama inucap.

၂၀၂၂ ဂိဇာနည်ကလေးတို့၏ နေရာကလေးတို့ကို နေရာကလေးတို့ကလေး

8. Kanjekan Desa Mapaileh, Krama tan Kalugra nyelag mapinunas,
မကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေး
Sajaba Paileh Mabaris, Mapetokan, Marejang Ngawit Matebengan
ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေး
Ngantos puput katampi tan kalugra nyelag, ring kahyangan sane
ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေး
katuran Pujawali.
ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေး
Krama kehin ngawentenang bakti akebiyasan kalugra risampun rejang
ပထမိန္ဒြေကျွန်းတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေး
akilukan ring dauh wayon, wantah majeng ring Krama tamiu dura Desa,
ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေး
yening wantah ring desa Banyuseri, Desa Tigawasa lan Desa Panyanding
ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေး
nenten Kapatutang.

၂၀၂၂ ဂိဇာနည်ကလေးတို့၏ နေရာကလေးတို့ကို နေရာကလေးတို့ကလေး

ກິບິງກຸງກາກທາຍເບີປຸກກຸງກາກທາຍເບີບາງກິກກາຍາກຸຂາ
ring Penghulu Desa utawi Prajuru desa Adat miwah ring Balian Desa,

ບຸຍເບີບຸຍກຸຍາຍາກິ
utawi Ulem-uleman .

ບາບາມີ 1 ຫຼື

PAWOS 3

ສາດສາຄຸ້ນກຸງກຸຂາລິະ

Saba Kajanggalan sangkaning :

1 ຫຼື ບາບຮີລາກຸງກາກທາ/ບິລອິກກຸງກາກທາຍເບີບາງກິກກາຍາກຸຂາ

1. Wenten Pangulu Desa/Pengawinseda sadurung Pesu gong,
ກາກິບາລິກກຸຂາກາກທາຍເບີບາງກິກກາຍາກຸຂາຍາກິກກາຍາກຸຂາ

nanging yening nenten Saba malunin sadurung sangkep Bungan taun.

1 ຫຼື ບາບຮີລາກຸງກາກທາ/ບຸຍກຸຍາຍາກິກກາຍາກຸຂາຍາກິກກາຍາກຸຂາ

2. Balian Desa, Ulem-uleman seda sadurung Pesu Gong
ບຸຍເບີບາງກິກກາຍາກຸຂາຍາກິກກາຍາກຸຂາຍາກິກກາຍາກຸຂາ

utawi sadurung sangkep Bungan taun yening saba malunin.

1 ຫຼື ບາບຮີລາກຸງກາກທາຍເບີບາງກິກກາຍາກຸຂາຍາກິກກາຍາກຸຂາ

3. Wenten krama desa Adat Pedawa utawi karang tamiu sane wenten ring

ບິບິບາກຸຂາກາກທາຍເບີບາງກິກກາຍາກຸຂາຍາກິກກາຍາກຸຂາ

wewidangan Desa Adat Pedawa ngembasang putra lanang wadon (buncing).

1 ຫຼື ບາບຮີລາກຸງກາກທາຍເບີບາງກິກກາຍາກຸຂາຍາກິກກາຍາກຸຂາ

4. Lami mejanggalan manut sangker cuntaka saha pidabdab madabdab utawi saha

ຍິລິລິບາກຸຂາຍາກິກກາຍາກຸຂາ

mekisang anak reged.

1 ຫຼື ບາບຮີລາກຸງກາກທາຍເບີບາງກິກກາຍາກຸຂາຍາກິກກາຍາກຸຂາ

5. Rikanjekan saha utawi paileh Desa, raris dane Balian Desa alangan,

ບາງບາງ

patut

ກາງກຳມິສິ (ສາ/ປາເລັດ ດາສະນະ ກາມາງຊາງ) ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ

kagentosin (saha/paileh desane kamargiang) antuk ulem-uleman.

ຢາງດາ ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ

Yening Dane ulem-uleman alangan,

ກາງກຳມິສິ ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ

kagentosin utawi paileh desane kamargiang antuk Pegulu Desane

ກາງກຳມິສິ ທຳລາ

kawantuin premas.

ບາງບາງ

PAWOS 4

1. ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ

1. Krama sane patut keni urunan pawangunan:

ທຳລາ ທຳລາ

ha. Krama ngarep.

ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ

na. Krama sampingan muani

ທຳລາ ທຳລາ

ca. Krama tamiu

2. ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ ທຳລາ

2. Krama tamiu sane tan magama Hindu nenten keni urutan pawangunan ring

ທຳລາ ທຳລາ

kahyangan /pura.

បុរាណសាស្ត្រ

PAWOS 6

- ១៧១ គោលការណ៍ប្រកាស (គោលការណ៍) បង្កើតឱ្យមានការងារក្នុងសង្កាត់
1. Sekaa Truna Jaya Prakasa (Daa Truna) patut yemahin Pengulu Desa sajeroning
សាលាបង្កើតឱ្យមានការងារ
saha miwah sane tiosan.
  - ១៧២ គោលការណ៍សម្រាប់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាប្រឹក្សាប្រឹក្សាប្រឹក្សាប្រឹក្សា
2. Daa Truna sane nilar sesara manut Awig-awig utawi pararem truna patut keni
ហេតុអ្វីបានជា
ayahlan sampingan.
  - ១៧៣ សមាជិកសមាជិកសមាជិកសមាជិកសមាជិក
3. Sang sane polih sampingan kapaica kawas.

បុរាណសាស្ត្រ

PAWOS 7

ស្វាធារណៈគោលការណ៍ប្រកាស

Swadharma Daa Truna patut kaajegang :

- ១៧៤ គោលការណ៍ប្រកាស ៧៥ ខ្លួនឯង, ស្រី-ស្រី កេនិ ដាន់ រូប្យ
1. Truna mabaris kirang ring 75 diri, siki-siki keni danda Rp. 10.000,-
កេនិ ដាន់ រូប្យ
katebag antuk Sekaa Gamel.
- ១៧៥ គោលការណ៍ប្រកាស ៤ ខ្លួនឯង, ស្រី-ស្រី កេនិ ដាន់ រូប្យ
2. Truna kirang mapetokan ring 4 diri, siki-siki keni danda Rp. 10.000,-
កេនិ ដាន់ រូប្យ
katebag antuk Sekaa Gamel.

121 1 គ្រូសាសនា គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន

3. Krama sane kudian makta aba-abaan saking Pura Desa ke Tukad Bengkala, utawi
ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍
budal nyane saking irika, yening nenten makta keni danda sane akehnyane
ធាតុប្រាសាទប្រាសាទ
manut prabea ngupahang.

131 គ្រូសាសនា គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន

4. Krama Kudson sane makta aba-abaan ka Pura Labuhan Aji, yening nenten makta.
សាសនា គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន
a. Saking Pura Desa nyantos ring Tukad Langkengan saking Tukad Langkeng
ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍
nyantos ka Pura Labuhan Aji kena pamidanda seakeh maupahang.

គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន
na. Budal saking Labuhan Aji nyantos ring Tukad Langkeng, saking
ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍ ក្រុងហិរ្សានីយ៍
Tukad Langkeng nyantos ka Pura Desa pamidanda saakeh maupahang.

141 គ្រូសាសនា គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន

5. Krama sane kudian nenten makta aba-abaan saking :
សាសនា គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន
ha. Pura Desa Pedawa nyantos Pura Telaga Waja
គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន
na. Pura Desa Pedawa nyantos Pura Bingin
សាសនា គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន
ca. Pura Desa Pedawa nyantos Pura Pacetian

ກຳຍຸກກຸດທິບິເທບຕາກຸຊາສຸກຍຸກຊຸກຊິດີ
ra. Pura Desa Pedawa nyantos Pura Munduk Madeg

ກຳຍຸກກຸດທິບິເທບຕາກຸຊາສຸກຍຸກຊຸກຊິດີ
ka. Pura Desa Pedawa nyantos Pura Dalem kayuan Desa Pura Taman
ບາງຊຸກຊິດີບິເທບຕາກຸຊາສຸກຍຸກຊຸກຊິດີບາງຊຸກຊິດີ
patut keni pamidanda seakeh ipun nganutin tetanggapan utawi paupahan.

໑໔ ກຳຍຸກກຸດທິບິເທບຕາກຸຊາສຸກຍຸກຊຸກຊິດີ
6. Krama sampingan sane nenten makarya palahpah, ngabisin margi manut dresta

ກິລາບສາຍາສິບິບຸກຊິດີ
rikala Saba makiisang reged keni danda Rp. 100.000,-

໑໖ ກຳຍຸກກຸດທິບິເທບຕາກຸຊາສຸກຍຸກຊຸກຊິດີ
7. Krama sane nenten ngayahin sayan rama kenjekan:

ບາງຊຸກຊິດີບິເທບຕາກຸຊາສຸກຍຸກຊຸກຊິດີ
a. Kenjekan sabakeni danda Rp. 3.000.000

ກຳຍຸກກຸດທິບິເທບຕາກຸຊາສຸກຍຸກຊຸກຊິດີ
na. Nenten saba keni danda Rp. 300.000,-

໑໖ ກຳຍຸກກຸດທິບິເທບຕາກຸຊາສຸກຍຸກຊຸກຊິດີ
8. Krama sane nenten makta pala kenan luire :

ບາງຊຸກຊິດີບິເທບຕາກຸຊາສຸກຍຸກຊຸກຊິດີ
a. Banten keni pamidanda akehnyane pengajin banten.

ກຳຍຸກກຸດທິບິເທບຕາກຸຊາສຸກຍຸກຊຸກຊິດີ
na. Saang keni danda Rp. 50.000,-

ສາງຊຸກຊິດີບິເທບຕາກຸຊາສຸກຍຸກຊຸກຊິດີ
ca. Don keni danda Rp. 25.000,-

ກຳຍຸກກຸດທິບິເທບຕາກຸຊາສຸກຍຸກຊຸກຊິດີ
ra. Ron/busung keni danda Rp. 50.000,-

131. 3. Tetegen palaa kenan sejaba sane a umah patut keni/nayahang.

131. 4. Krama sane tan prasida makarya pala kenanpatu mapiorah ring Prajuru.

Prajuru ngutsahaang pala kenan punika, prabeyane kategen antuk Desa

Adat.

141. 5. Yening banten balun ipun kenaa

141. 6. Krama sane murug kecap ring ajeng (mendem sawa kala pujawali/saba) patut keni:

a. Danda Rp. 1.000.000,-

na. Nunas pangampura ring kahyangan malarapan ngaturang

pangeluluan manut pekon balian.

ca. Kamargiang wusan 42 raina.

7. Yening wenten krama tamiu sareng madesa adat pedawa kalugra nginepang

layon petang rahina ngawit sakeng padem ipunc, tan dados makidungan napi malih

1. 17 ພຣົງ ທີ່ ສຳລັບ ທີ່ ບຸກ ທີ່ ສຳລັບ ທີ່ ບຸກ ທີ່ ສຳລັບ

5. Yening banten balun ipun kenaa

1. 1 ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ

6. Krama sane murug kecap ring ajeng (mendem sawa kala pujawali/saba)

ບຸກ ທີ່ ສຳລັບ

Patut keni:

ບຸກ ທີ່ ສຳລັບ 1.000.000 ກູບຽງ

a. Danda Rp. 1.000.000.-

ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ

na. Nunas pangampura ring kahyangan malarapan ngaturang

ບຸກ ທີ່ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ

pangelukatan manut pekon balian.

ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ

ca. Kamargiang wusan 42 raina.

1. 17 ພຣົງ ທີ່ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ

7. Yening wenten karma tamiu sareng medesa adat pedawa kalugra

ຕິດ ທີ່ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ

nginepang laon petang rahina ngawit sakeng padem ipune,

ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ

tan dados makidungan napi malih nganggen angklung utawi sane tiosan saha

ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ

karihinin ngawentenang atur majeng ring kelian desa adat.

ກູບຽງ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ ສຳລັບ

Yening nglintangin pemargin puniki keni danda Rp. 100.000.-

គ្រូបដំណែង ១០០០០០១ រៀបរយ
(krama pedawa), Rp. 500.000,-

បុរាណវិទ្យា

PAWOS 10

១៧៧៧ យន្តិបដំណែង ១០០០០០១ រៀបរយ

1. Yening pemargin lelintihan sane desane mungguh-mungguh
រាវិរ្យស្រីត្រូវបានក្រិហ៍សាស្ត្រសិក្សាសិក្សាសិក្សា
raris wenten krama Ngangkid, salah punika kasengguh iwang
ក្រិហ៍សាស្ត្រសិក្សាសិក្សាសិក្សាសិក្សាសិក្សា
Ngregedin pemargin desa patut krama inucap;

ហ្នឹង បដំណែង ១០០០០០១ រៀបរយ

- ha. pamargin yadnya inucap tan patut kasakinin antuk Pengulu Desa,
បដំណែង ១០០០០០១ រៀបរយ
pangeetan, Prajuru Desa Adat miwah sangket.

គ្រូបដំណែង ១០០០០០១ រៀបរយ

- na. Sang sane madue karya keni danda Rp. 2.000.000,-

ស្រីត្រូវបានក្រិហ៍សាស្ត្រសិក្សាសិក្សាសិក្សាសិក្សាសិក្សា

- ca. Wusan karyan ipune patut nunas iwang ring kahyangan,
មនុស្សម្នាក់ៗ គ្រូបដំណែង ១០០០០០១ រៀបរយ
manut pekon Balian Desa/ ulem-uleman/Ulu desa,

សន្តិសុខបដំណែង ១០០០០០១ រៀបរយ

sanistania pangelukuan.

១៧៧៧ យន្តិបដំណែង ១០០០០០១ រៀបរយ

2. Yening krama inucap manut pawos ring ajeng salah ring pamidanda a, na, ca,

ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນທີ່ມາກວດບັດ
patut keni pamidanda kasepekang manut sakadi sane mamargi
ກິດຈະກຳຂອງພວກເຂົາ
ring desa adat pedawa.

ບາງສາມາດ

PAWOS 11

1. ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນທີ່ມາກວດບັດ

1. Yening wenten karma nepak (ngebug) kulkul, nenten manut ring
ຂໍ້ກຳນົດຂອງບຸກຄົນທີ່ມີຜົນກະທົບ

awig-awig patut keni danda

ບາງສາມາດທີ່ມາກວດບັດຂອງບຸກຄົນທີ່ມີຜົນກະທົບ
ha. Yening sane katepak kulkul sane ageng keni danda Rp. 200.000,- saha

ຄູກສາມາດຍ່າງບາງສາມາດທີ່ມາກວດບັດຂອງບຸກຄົນທີ່ມີຜົນກະທົບ
nunas pangampura antuk pengelukan tur nenten keladenin antuk desa.

ບາງສາມາດທີ່ມາກວດບັດຂອງບຸກຄົນທີ່ມີຜົນກະທົບ
na. Yening sane katepak kulkul sane alit keni danda Rp. 100.000,- saha

ຄູກສາມາດຍ່າງບາງສາມາດທີ່ມາກວດບັດຂອງບຸກຄົນທີ່ມີຜົນກະທົບ
nunas pangampura antuk pengelukan tur nenten kaladenin antuk desa.

2. ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນທີ່ມາກວດບັດ

2. Yening wenten krama ngusak asik dwen desa, patut keni danda:

ບາງສາມາດທີ່ມາກວດບັດຂອງບຸກຄົນທີ່ມີຜົນກະທົບ

ha. Mecikang dwen desa sane kausakang, kagenahang kawenten ipun saha

ບຸກຄົນທີ່ມາກວດບັດຂອງບຸກຄົນທີ່ມີຜົນກະທົບ
upakara manut dresta lan pekon balian.

ທຸກສາຍພາຍໃນສູນນຳນໍ້າສູນທາງ/ນຸນາດ
nunas toya pangentas, pabersihan ring Kayuan Desa/
ເຄື່ອງຂັບນ້ຳສູນນຳນໍ້າ

Dalem majalaran antuk:

ທາທຳຊັບສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

ha. Atur piuning Dangkayan Desa rikala wusan 42 hari.

ທາທຳຊັບສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

na. Naur jinah Rp.5.000.000.-

ສາທາທຳຊັບສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

ca. Nenten dados mungkah layon inucap.

ບາທາທຳຊັບສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

PAWOS 14

1 ທາທຳຊັບສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

1. Nyabran tilem krama sambangan mabersih-bersih ring pura manut amongan
ຍາທາທຳຊັບສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

sakadi ring sor:

ທາທຳຊັບສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

ສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

a. Sambangan Nawan

: Ring Pura Desa.

ທາທຳຊັບສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

ສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

na. Sambangan Manis

: Ring Pura Pusuh Bingin.

ສາທາທຳຊັບສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

ສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

ca. Sambangan Paing

: Ring Pura Tlaga waja.

ທາທຳຊັບສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

ສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

ra. sambangan pon

: Ring Pura Munduk Madeg.

ທາທຳຊັບສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

ສູນທາງກິດທຳບຸນສາວມາດຊິນ

da. Sambangan Wage

: Ring Pura Taman / Dalem.

1. ຫຼື ມາດຕະການສູນຮຸກຮືງທຸກໆປະເພດ

2. yening krama cuntaka nenten kalugra ngayah.

1. ຫຼື ມາດຕະການສູນຮຸກຮືງທຸກໆປະເພດ

3. Cuntaka Desa nenten kelugra mabersih ring pura.

1. ມາດຕະການສູນຮຸກຮືງທຸກໆປະເພດ

4. Mabersih-bersih ring pura malarapan antuk piuning canang daksina

ກາມາມິປິສີ

baas pipis

1. ມາດຕະການສູນຮຸກຮືງທຸກໆປະເພດ

5. Pengulu nenten makta canang daksina baas pipis keni danda Rp. 10.000-

1. ມາດຕະການສູນຮຸກຮືງທຸກໆປະເພດ

6. Sambangan nenten mebersih-bersih ring pura danda Rp.100.000-

1. ມາດຕະການສູນຮຸກຮືງທຸກໆປະເພດ

7. Krama desa sangkaning:

1. ມາດຕະການສູນຮຸກຮືງທຸກໆປະເພດ

a. Nenten nyarengin sangkep bungan taun utawi sangkep ketipat keni danda

1. ມາດຕະການສູນຮຸກຮືງທຸກໆປະເພດ

Rp 25. 000-

1. ມາດຕະການສູນຮຸກຮືງທຸກໆປະເພດ

na. nenten makta Banten balun keni danda Rp. 100.000-

1. ມາດຕະການສູນຮຸກຮືງທຸກໆປະເພດ

ca. Iwang tetandingan pakebat banten balun keni dedosan Rp. 20.000-

1. ມາດຕະການສູນຮຸກຮືງທຸກໆປະເພດ

ra. Nenten makta palakenan kalaning sangkep buangan taun utawi

ສັງເກດບັນທຶກ

sangkep ketipat keni

ທາງທາງສາມາດ 100000 ກູບຽງ

dadosan Rp. 50.000-

ສາມາດທາງທາງສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດ

ka. Jinah dedosan puniki ngranjing ka sambangan.

ທາງທາງສາມາດບັນທຶກສິດທິສະຫຼາດສາມາດ

da. Wates ngadolin banten balun inggih punika 10 diri.

ບາງທາງ 1000

PAWOS 15

1000 ສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດສິດທິສະຫຼາດ/ບາງ

1. Saluiring krama cuntaka tan kalugra ngranjing ring kahyangan/pura.

1000 ສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດສິດທິສະຫຼາດ 100000 ກູບຽງ

2. Krama cuntaka ngranjing ring pura desa danda Rp. 10.000-

1000 ສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດ

3. Cuntaka Desa sangkaning : salah timpal, gamia gamana, manak salah.

1000 ສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດ

4. Krama sane pacang karya papegat kalugra ka pura yening sampun ngamargiang

ສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດ

cuntaka 11 raina. saba malunin tan keneng cuntaka.

1000 ສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດ

5. Krama tan kalurga ngarit, ngrereh taru ring pura sajaba pekon prajuru

ສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດສິດທິສະຫຼາດສາມາດ 100000 ກູບຽງ

(kala tilem), krama sane murug keni pamidanda jimah Rp. 50.000-

1. ກາງພາສາກຳບຸນສູນຍາກິບິບິທາງຂຽນເທື່ອເທື່ອກາງບາຍນິຕິ

- 1. Yening wenten krama ring wewidangan Desa Adat ring dija kapo malinggih
 ກາກິບິບິຍາມີບຸນສູນຍາກິບິບິທາງຂຽນເທື່ອເທື່ອກາງບາຍນິຕິ
 raris ngemba sang putra lanang wadon (buncing) desane kasinanggeh cuntaka

1. ກຳບຸນສູນຍາກິບິບິທາງຂຽນເທື່ອເທື່ອກາງບາຍນິຕິ

- 2. Krama desane patut ngawentenang saba makiisang anak reged riwus 42

ກາກິບິບິຍາມີບຸນສູນຍາກິບິບິທາງຂຽນເທື່ອເທື່ອກາງບາຍນິຕິ

rahina nuju beteng was.

1. ກາງພາສາກຳບຸນສູນຍາກິບິບິທາງຂຽນເທື່ອເທື່ອກາງບາຍນິຕິ

- 3. Yening sane ngembasang putra lanang istri buncing utawi salah, krama wed utawi
 ກຳບຸນສູນຍາກິບິບິທາງຂຽນເທື່ອເທື່ອກາງບາຍນິຕິ
 krama tamiu sane sareng nyungsung Dangkayangan Desa, prabeaya saba saking
 ກຳບຸນສູນຍາກິບິບິທາງຂຽນເທື່ອເທື່ອກາງບາຍນິຕິ

krama desa.

1. ກາງພາສາກຳບຸນສູນຍາກິບິບິທາງຂຽນເທື່ອເທື່ອກາງບາຍນິຕິ

- 4. Yening sane ngembasang putra buncing utawi salah, krama tamiu sane
 ກາກິບິບິຍາມີບຸນສູນຍາກິບິບິທາງຂຽນເທື່ອເທື່ອກາງບາຍນິຕິ
 nenten sareng nyungsung Dangkayangan Desa utawi nenten magama Hindu
 ປຸກກາຍສາກິບິບິທາງຂຽນເທື່ອເທື່ອກາງບາຍນິຕິ
 prabea saba kategen antuk sang madue oka inucap.

គ្រូបង្ហាញឲ្យដឹងពី

na. Pengeetan 10 diri

ស្រ្តីប្រុសរៀនសូត្រ

ca. Klian/Prajuru Desa Adat

រាស្ត្រ

ra. Sangket

១២១ បង្ហាញឲ្យដឹងពី

3. Pamargi Ngedekang:

ស្រ្តីសំរាប់ប្រើប្រាស់ (គ្រូបង្ហាញ)

ha. Sarana : Gantal 2(kalih)

គ្រូបង្ហាញឲ្យដឹងពីការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍/ឧបករណ៍

na. Galah 12 raina (roras raina) sedeng upacara/karyan yadnya.

១២២ បង្ហាញឲ្យដឹងពី

4. Pinaka saksi sajeroning upacara :

ស្រ្តីប្រុសរៀនសូត្រ

ha. Pengulu Desa / Dane Nawan

គ្រូប្រុសរៀនសូត្រ/គ្រូប្រុសរៀនសូត្រ

na. Prajuru Desa Adat/Kelian Desa Adat

ស្រ្តី

ca. Sangket

១២៣ បង្ហាញឲ្យដឹងពី

5. Pidabdab ngrereh saksi :

ស្រ្តីមុនប្រើប្រាស់

ha. Majantos makta pabuan.

គ្រូប្រុសរៀនសូត្រ

na. Suba dewasa makta pangundang.

១២៤ គ្រូប្រុសរៀនសូត្រ/គ្រូប្រុសរៀនសូត្រ

6. Karya sane kalugra nenten madasar pajantos miwah pangundang wantah
 បរិបទសាស្ត្របរិព្រាណ៍/ព្រាណ៍ប្រាណ៍
 Pawiwahanma malaib/ngrorod pramangkin ngunya/naurang

ហុបាសិវេសា

PAWOS 19

សត្រូវការនិរតិក្នុងបរិបទសាស្ត្របរិព្រាណ៍/ព្រាណ៍ប្រាណ៍
 Sajeroning ninchapang Yadnya Satwika, Inggian Nista, Madya, Utama saha mangda
 គេច្បាប់សាស្ត្រសម្រាប់សាស្ត្របរិព្រាណ៍/ព្រាណ៍ប្រាណ៍
 katulad antuk krama sane madue prabca akidik patut.

១. គ្រូសម្រាប់សាស្ត្រសម្រាប់សាស្ត្របរិព្រាណ៍/ព្រាណ៍ប្រាណ៍

1. Krama desa sane kundangan nenten katuran ajengan.
 ១. គ្រូសម្រាប់សាស្ត្រសម្រាប់សាស្ត្របរិព្រាណ៍/ព្រាណ៍ប្រាណ៍

2. Krama poopan rikala mangseg amben indik pasaji/pangingunyane wantah
 គេច្បាប់សាស្ត្រសម្រាប់សាស្ត្របរិព្រាណ៍/ព្រាណ៍ប្រាណ៍

katur sasidan-sidan olih sang madue karya.

ឌ្វីតិយស្វរ្យា

DWITYAS SARGAH

សាស្ត្របរិព្រាណ៍

BAGA PAWONGAN

ហុបាសិវេសា

PAWOS 20

១. សម្រាប់សាស្ត្រសម្រាប់សាស្ត្របរិព្រាណ៍/ព្រាណ៍ប្រាណ៍

1. Saluire paiketan pekadan wargi lawan krama tiosan kawastanin baga
 សាស្ត្របរិព្រាណ៍

pawongan.

1. គ្រូសិក្សាបតិបត្តិវិជ្ជាសិក្សាសិទ្ធិមនុស្ស (ស្រីសុខ)

2. Kasepe kang : inggih punika kajanggalan tetegenan (swadharma) ហ្ន៎ក្រាវិទ្យាហ្ន៎សាវិហ្ន៎គ្រូសិក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

lan olih-olihan krama saking Desa Adat;

ហ្ន៎សិស្សាសិក្សាសិទ្ធិមនុស្ស (ស្រីសុខ) ហ្ន៎ក្រាវិទ្យាហ្ន៎សាវិហ្ន៎

Sang sane kasepe kang kajanggalan tetegenan (swadharma) lan olih-oli-

ហ្ន៎ស្រាវជ្រាវហ្ន៎សេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវា

han sajaba ; ayah-ayah tata lungguh, miwah ngendekang rikala

ព្រឹត្តិការណ៍

ngenteg linggih

1. គ្រូសិក្សាសិទ្ធិមនុស្សសិក្សាសិទ្ធិមនុស្សសិក្សាសិទ្ធិមនុស្សសិក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

3. Krama sane wusan kasepe kang manut pangampel saban asasih keni

ហ្ន៎សាវិហ្ន៎សិក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

dedosan akehnyane Rp. 25.000

ហ្ន៎សាវិហ្ន៎សិក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

PAWOS 21

គ្រូសិក្សាសិទ្ធិមនុស្សសិក្សាសិទ្ធិមនុស្សសិក្សាសិទ្ធិមនុស្សសិក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

Krama tamiu sane madue pakarangan, pabian, carik lan tegaltedun madesa

សេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវាសេវា

adat, krama dura desa tedun makrama desa naur pananjung batu kadi ring sor:

1. គ្រូសិក្សាសិទ្ធិមនុស្សសិក្សាសិទ្ធិមនុស្សសិក្សាសិទ្ធិមនុស្សសិក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

1. Krama tamiu sareng nyungsung kahyangan Desa Adat Pedawa keni pananjung

ហ្ន៎សាវិហ្ន៎សិក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

batu Rp. 2.500.000,-

1. គ្រូសិក្សាសិទ្ធិមនុស្សសិក្សាសិទ្ធិមនុស្សសិក្សាសិទ្ធិមនុស្សសិក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

2. Krama tamiu nenten sareng nyungsung Dangkayan Desa, keni pananjung batu

ហ្ន៎សាវិហ្ន៎សិក្សាសិទ្ធិមនុស្ស

Rp. 2.000.000,- saban warsa keni pangampel.

1. គ្រូប្រធានខ្សែស្រឡៅក្នុងសាលាសិក្សាសិស្សបឋមសិក្សាភ្នំពេញ

3. Krama tamiu sane nenten maagama Hindu malinggih ring wewidangan Desa
សាលាសិក្សាសិស្សបឋមសិក្សាភ្នំពេញ ៣០០០០០០០ រូប្យ ១១១១ ១១១១ ១១១១ ១១១១
Adat Pedawa keni pananjung batu Rp. 3.000.000,-, yening wit saking krama
រូប្យ ៣០០០០០០០ រូប្យ ១១១១ ១១១១ ១១១១ ១១១១
Desa Pedawa Rp. 1.000.000,- saban warsa keni pangampel.

1.31 ទីតាំងសាលាសិក្សាសិស្សបឋមសិក្សាភ្នំពេញ ៣០០០០០០០ រូប្យ ១១១១ ១១១១ ១១១១ ១១១១
4. jinah penanjung batu ring ajeng ngeranjing ring sambangan 25% selebihnyane
រូប្យ ៣០០០០០០០ រូប្យ ១១១១ ១១១១ ១១១១ ១១១១
ngranjing ring Desa Adat Pedawa.

1. គ្រូប្រធានខ្សែស្រឡៅក្នុងសាលាសិក្សាសិស្សបឋមសិក្សាភ្នំពេញ
5. Krama tamiu sane tedun makrama Desa Adat Pedawa nenten kaungghang ring
pipil
សាលាសិក្សាសិស្សបឋមសិក្សាភ្នំពេញ ៣០០០០០០០ រូប្យ ១១១១ ១១១១ ១១១១ ១១១១
cacakan tata lungguh miwah nenten keni ayah-ayahan tategenan tata lungguh.

ហត្ថលេខា
PAWOS 22

1. គ្រូប្រធានខ្សែស្រឡៅក្នុងសាលាសិក្សាសិស្សបឋមសិក្សាភ្នំពេញ

1. Krama tamiu sane malinggih ring wawidangan Desa Adat Pedawa saban rahina
ភ្នំពេញ ៣០០០០០០០ រូប្យ ១១១១ ១១១១ ១១១១ ១១១១
keni punia padunungan Rp. 2.500,-

1. គ្រូប្រធានខ្សែស្រឡៅក្នុងសាលាសិក្សាសិស្សបឋមសិក្សាភ្នំពេញ
2. Krama dura desa sane marerepan ring wawidangan Desa Adat Pedawa patut
សាលាសិក្សាសិស្សបឋមសិក្សាភ្នំពេញ ៣០០០០០០០ រូប្យ ១១១១ ១១១១ ១១១១ ១១១១
kasadokang ring Prajuru Sambangan.

1. គ្រូប្រធានខ្សែស្រឡៅក្នុងសាលាសិក្សាសិស្សបឋមសិក្សាភ្នំពេញ

3. Krama sane nenten nginutin pamargi ring ajeng patut katundung.

ບາບສົງຄາມ
PAWOS 23

ໂຮງຮຽນທຸກໆຊາດສາມາດຍ່ອຍສູນສິນທັງໝົດທຸກຊາດໄດ້ແກ່ພວກເຮົາ

1. Krama dura desa sane matumbasan ring wewidangan Desa Adat Pedawa ຍິດສາດຂອງສາມສິນທັງໝົດທຸກໆຊາດນີ້ເຊັ່ນກັນ ຍ່ອຍສູນສິນທັງໝົດ
minakadi, numbas hasil cengkeh, kopi, duren manggis miwah pabian keni dana ບຸກຄົນທຸກໆຊາດສາມາດມາຊື້ສິນຄ້າເຫຼົ່ານີ້ໄດ້
punia akeh nyane 1% saking jinah sane kataurang ring sang ຕາງໜ້າ
ngadol.

ບາບສົງຄາມ
PAWOS 24

ໂຮງຮຽນສາມາດຍ່ອຍສູນສິນທັງໝົດທຸກໆຊາດໄດ້ແກ່ພວກເຮົາ

1. Krama sane magenah ring dura desa, utawi makarya sane tan dados katinggal, ຍິດສາດຂອງພວກເຮົາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການບໍລິຫານສາມາດຍ່ອຍສູນສິນທັງໝົດ
minakadi: Pegawai Negeri, Polisi, Tentara. Pegawai Swasta krama tamiu kalugra ຕາຍນັກກູບຕາຍນັກບຸນທຸກໆຊາດ
ngampel keh pangampel awarsa Rp. 250.000,- jinah inucap ngranjing ring desa ພາຍໃນ
adat Rp. 150.000,- ka Sambangan Rp. 100.000,-

ໂຮງຮຽນສາມາດຍ່ອຍສູນສິນທັງໝົດທຸກໆຊາດໄດ້ແກ່ພວກເຮົາ (ເຮົາ-ຍ່ອຍ)

2. Pengampel kataur ngawit tedun ngampel (Januari-Maret).
3. Tan wenten ampelan *ayah-ayahan sayan rama* sajabaning keni cuntaka, ສາມາດຍ່ອຍສູນສິນທັງໝົດທຸກໆຊາດໄດ້ແກ່ພວກເຮົາ

kapatutang prajuru adat ngrereh upah-upahan.

131. គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ

4. Krama ngampel keni tategenan.

ហេតុអ្វីក៏គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ

ha. Bebenten / babaktayan sajeroning sangkep bungan taun manut tata lungguh.

គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ

na. Banten balun manut tata lungguh.

សេចក្តីសម្រេចរបស់គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ

ca. Babaktan sajeroning sangkep ketipat.

132. គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ

5. Krama sane nenten ngayahang utawi nenten ngampel salami awarsa kasinanggeh

គំរូបទព្រឹត្តិការណ៍ភូមិភាគក្រិះ

nilar Desa Adat Pedawa inucap patut :

ហេតុអ្វីក៏គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ

ha. Kararianang saking Desa Adat.

គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ

na. Kapamitang saking Dangkayan Desa.

ហេតុអ្វីក៏គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ

PAWOS 25

133. គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ

1. Jinah penauran krama mawiwahan 17 kepeng jinah bolong katur ring desa

ហេតុអ្វីក៏គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ

adat, miwah jinah kertas akeh nyane Rp. 250.000,- majeng ring sane

គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ

kaambil nilar desa, Rp. 50.000,- majeng ring sasamen krama Desa Adat Pedawa

គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ គ្រូមតាមវិញ្ញាណកម្មភូមិភាគក្រិះ

pinaka jinah pasuaran krama. Jinah punika katur majeng ring ulu sane ngesahang

sungkan banget, karya mabuat /dharma negara nenten dados janggalang
ທຸງເບີບິກາກັ້ງຊື່ງາມລາສາທາງບຸກຄົນຊື່ງາກາກຸນລີ
utawi pikobet tiosan saha kadulurin antuk surat keterangan saking
ທຸງເບີບິກາກັ້ງຊື່ງາມລາສາທາງບຸກຄົນຊື່ງາກາກຸນລີ
guru wisesa surat saking sang alaki rabi patut kaesahang sang alaki
ລາກັ້ງຊື່ງາມລາສາທາງບຸກຄົນຊື່ງາກາກຸນລີ

kagentosin antuk :
ທາສາທາງບຸກຄົນຊື່ງາກາກຸນລີ

ha. Sane lanang antuk keris.

ລາສາທາງບຸກຄົນຊື່ງາກາກຸນລີ

na. Sane istri antuk gelang perak.

15. Yening wenten alaki rabi / mawiwaha nenten naurang lintangan ring 42

ກາກັ້ງຊື່ງາມລາສາທາງບຸກຄົນຊື່ງາກາກຸນລີ
rahina patut katetes antuk pengulu/prajuru taler kekenenin danda
ລາກັ້ງຊື່ງາມລາສາທາງບຸກຄົນຊື່ງາກາກຸນລີ

sakadi ring sor puniki:

ທາສາທາງບຸກຄົນຊື່ງາກາກຸນລີ

ha. Keni danda saban asasih Rp. 50.000,-

ລາສາທາງບຸກຄົນຊື່ງາກາກຸນລີ

na. Yening kantong petang sasih sang alaki rabi durung mapenauran swadharma
ທາສາທາງບຸກຄົນຊື່ງາກາກຸນລີ

lan olih-olihan ipun ring desa adat kajanggalang.
ລາສາທາງບຸກຄົນຊື່ງາກາກຸນລີ

ca. Prajuru Desa Adat miwah Sangket / prebekel.

16. Yening wenten krama kruron, ngebasang putra sadurung marabian/

ທາສາທາງບຸກຄົນຊື່ງາກາກຸນລີ
tan wenten suami ipun, Prajuru patut neteg.

17. Yening sadurung kateteg ulu, putra ipun padem krama inucap keni

17. Yening sadurung kateteg ulu, putra ipun padem krama inucap keni
denda Rp. 500.000,-

PAWOS 26

PAWOS 26

Tigang rahina saba / karya Pengulu Desa, Prajuru Desa Adat, Para Juru

Sambangan patut ngawentenang sangkep mabaosang indik pamargin karya,

prabea miwah urunan:

1. Juru arah nuduk urunan ping tiga nyabran raina kajeng salami 12 raina.

2. Prajuru sambangan nuduk urunan salami 7 raina.

3. Wusan punika nunas kanti ring kelian dadia.

4. Yening sampun 42 raina durung naur urunan wau nikel.

5. Krama sane durung naur urunan nyantos tigang sasih patut:

a. Swadharma/tetegenan, olih-olih ring Desa Adat kejanggelang.

39

na. Nenten katerima murusan ring desa Dinas/nenten kaladenin ring Prajuru
Desa.

ບາງສາມີ ນັດ
PAWOS 27

1. ກາມາສາເນ ນິລາ ກາມາ ສາເນ ນິລາ ກາມາ ສາເນ ນິລາ ກາມາ ສາເນ ນິລາ ກາມາ ສາເນ ນິລາ
Krama sane nilar Agama Hindu nenten polih pahpahan duen Desa Adat
ບໍລິເວນ ພາດາວາ.

2. ກາມາສາເນ ນິລາ ກາມາ ສາເນ ນິລາ ກາມາ ສາເນ ນິລາ
Krama sane nilai agama patut:

ບາງສາມີ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ
ບາງສາມີ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ

A. Masadok ring pengulu Desa, Prajuru Desa Adat, Sangket,
ບາງສາມີ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ

PHDI ring Pedawa.

na. Ngaturang uning mapamit ring Dangkayan Desa sane kamargiang olih

ບາງສາມີ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ
kelian dadyan ipun.

3. ກາມາສາເນ ມາກາມາ ທິອານ ກິງ ກາມາ ສາເນ ນິລາ ກາມາ ສາເນ ນິລາ
Krama sane magama tiosan ring Agama Hindu pacang

ບາງສາມີ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ ນັດ
tedun madesa Adat Pedawa saha sareng nyungsung dangkayan desa, patut :

ມາຍຕັ້ງຊາມາກຂາດຂາດບໍ່ມີຊື່

a. Magentos agama, ka Agama Hindu.

ກາຍມາຍີ່ບາດສິ

na. Masudi wadani.

ສາຍທັງປຼູງສິນທັງພາກທາຍ

ca. Matur piuning ring Dangkayan Desa.

ໂຮງຮຽນສາຍມາກບາດສິທັງທັງພາກທາຍມາຍັງຄາວບໍ່ມີຊື່ຊື່ຢາ

4. Yening krama sane pacang tedung madesa sampun padem wau kawehin mendem

ສາຍທັງປຼູງສິນທັງພາກທາຍມາຍັງຄາວບໍ່ມີຊື່ຊື່ຢາ

sawan ipun yening sampun mamargi kadi ring ajeng.

ບາບາມິນຊຸບາ

PAWOS 28

ໂຮງຮຽນສາຍມາກບາດສິທັງທັງພາກທາຍມາຍັງຄາວບໍ່ມີຊື່ຊື່ຢາ

1. Prajuru Desa Adat, Prajuru Sambangan, magentos saban 5 warsa.

ໂຮງຮຽນສາຍມາກບາດສິທັງທັງພາກທາຍມາຍັງຄາວບໍ່ມີຊື່ຊື່ຢາ

2. Yening wenten sinalih tunggil Prajuru mararian sangkaning: seda,

ບໍ່ມີຊື່ຊື່ຢາ

pinunas ngraga ngraga, iwang pamargi, pidabdahnia :

ມາຍຕັ້ງຊາມາກຂາດຂາດບໍ່ມີຊື່ຊື່ຢາ

a. Yening kirang ring atenga sane seda, baki, mararian patut prajuru sane

ບໍ່ມີຊື່ຊື່ຢາ

wenten kantun manggeh, swadharma prajuru kamargiang

ມາຍຕັ້ງຊາມາກຂາດຂາດບໍ່ມີຊື່ຊື່ຢາ

na. Yening lintang ring atenga sane seda, mararian, baki patut ngrerch prajuru,

ບາບາມິນຊຸບາ

prajuru sane dumunan malih.

ca. Prajuru sane baki nenten kararianang nyantos limang warsa, sajaba sane
baki lintang ring atenga.

PAWOS 29

Krama sane kalugra dados prajuru Desa Adat Pedawa miwah prajuru

sambangan, luire :

sambangan, luire :

1. Krama wed ngarep.

1. Krama wed ngarep.

2. Nenten polih kasepekang ring Desa Adat Pedawa utawi ring Sambangan.

2. Nenten polih kasepekang ring Desa Adat Pedawa utawi ring Sambangan.

3. Nenten dados Prajuru ring partai politik.

3. Nenten dados Prajuru ring partai politik.

4. Nenten dados Pengulu Desa utawi Sangket.

4. Nenten dados Pengulu Desa utawi Sangket.

5. Uning nulis maca aksara latin.

5. Uning nulis maca aksara latin.

TRITYAS SARGAH
BAGA PALEMAHAN
PAWOS 31

Saluiring paiketan manusa lawan wewidangan Desa Adat Pedawa kasinanggeh palemahan.

PAWOS 32

1. Yening wenten druwen Desa icalang utawi tan manut kawintenania, patut:

- a. Sane mamandung keni danda ngwaliang lan danda kaiwangan manutpa ngargan druwen desa sane kaicalang punika.

na. Yening sane kabandung kasinanggeh suci keni danda Rp 100.000,-

maweweh upacaranya lan upacara panglukuan manut Dresta.

Sane kabandung patut kawaliang waneng asasih.

ສາມາດພາດໄປຈາກຕຳແໜ່ງ/ຕຳແໜ່ງມາອາໄສ

ca. Yening tan wenten sane ngangken mamandung/ngambil patut madewa
ສາມາດ

saksi.

1 ສາມາດພາດໄປຈາກຕຳແໜ່ງ/ຕຳແໜ່ງມາອາໄສ

2. Yening wenten nglalahang druwen desa, karang, tanah kekeran desa
ຍິນະເດີນທາງມາອາໄສບໍ່ໄດ້ເປັນເປົ້າໝາຍ ຍິນະມາອາໄສ
minakadi panataran pura, karang desa, pinget, sema, miwah sane tio-
ສາມາດອາໄສ

sane patut:

ສາມາດອາໄສບໍ່ໄດ້ເປັນເປົ້າໝາຍ

a. Sane kalalahang patut kawaliang.

ສາມາດພາດໄປຈາກຕຳແໜ່ງ/ຕຳແໜ່ງມາອາໄສ (ບາດກ້າງ) ບາດກ້າງ

na. Yening sane kalalahang karang suci (Panataran Pura) patut ngaturang

ບາດກ້າງ

pangulukuan.

ສາມາດພາດໄປຈາກຕຳແໜ່ງ/ຕຳແໜ່ງມາອາໄສ

ca. prade krama sane nglalah nenten nyumpunin ngwaliang/nenten rumasa

ຕຳແໜ່ງບາດກ້າງສາມາດພາດໄປຈາກຕຳແໜ່ງ/ຕຳແໜ່ງມາອາໄສ

nglalah patut madewa saksi manut pangkon balian lan ring

ບາດກ້າງ

Dangkayan Desa.

ສາມາດພາດໄປຈາກຕຳແໜ່ງ/ຕຳແໜ່ງມາອາໄສ

ra. Yening wenten krama sampun pastika nglalah nanging nenten ngaku,

ຕຳແໜ່ງບາດກ້າງສາມາດພາດໄປຈາກຕຳແໜ່ງ/ຕຳແໜ່ງມາອາໄສ

nenten ngwaliang lahlahan punika patut kasepeckang ring Desa

(សំបក់ធំ) សឺរតាមក្រីក្រាមប្រមាណមួយរង្វង់តិរិយា ១០០០០០ រូប្យ
(sema gede) sajaba mangge ring setra sane murug keni dosa Rp 50.000.

បទប្បញ្ញត្តិ
PAWOS 33

១៧៧៧ យតិកាបត្តិបណ្ឌិត្យសម្រាប់បណ្ឌិត្យនិយមនៃយតិកា

1. Yening wenten wewalungan ngusak asik ring druwen anak tiosan, krama
សក្រាន់មាត្រ/ម្យាបមាត្រ
sane madue/miara patut:

២៧៧៧ យតិកាសក្រាន់មាត្រសម្រាប់បណ្ឌិត្យនិយម ១០០០០០ រូប្យ មិហ

a. Yening kausak genah suci, wangunan keni danda Rp. 100.000,- miwah

មិហនៃក្រឹតិយមសម្រាប់បណ្ឌិត្យនិយមនៃយតិកាសក្រាន់មាត្រ
mecikang genah suci, utawi wangunan punika nyantos pangupakarania.

៣៧៧៧ យតិកាសក្រាន់មាត្រសម្រាប់បណ្ឌិត្យនិយម ២០០០០០ រូប្យ
na. Yening sane kausak pabianan, tetanduran keni danda Rp. 200.000,-

មិហនៃក្រឹតិយមសម្រាប់បណ្ឌិត្យនិយមនៃយតិកា
miwah pangentos prabea tetanduran punika.

៤៧៧៧ យតិកាបត្តិបណ្ឌិត្យសម្រាប់បណ្ឌិត្យនិយមនៃយតិកា

ca. Yening wenten wewalungan mencana manusa, patut sane madue

បណ្ឌិត្យសម្រាប់បណ្ឌិត្យនិយមនៃយតិកា
wewalungane punika negen prabea.

៥៧៧៧ យតិកាបត្តិបណ្ឌិត្យសម្រាប់បណ្ឌិត្យនិយមនៃយតិកា
2. Yening wenren wewalungan galak mencanaan manusa, wewalungan punika

បណ្ឌិត្យសម្រាប់បណ្ឌិត្យនិយមនៃយតិកា
patut kategul miwah kaborgol, yening nenten prasida sakadi asapunika,

Yening wenten tanduran pungkak karebah nglangkungin wates panyanding

ບຸຮຸງຮຸງ

patut :

ບາງຮຸງຮຸງກາ/ບາງບິຮຸງສບຸກຮຸງກາກາ/

a. Tetanduran / taru inucap kalugra kataban.

ກາງຮຸງຮຸງກາບິກຮຸງຮຸງກາສາກາບາງບິຮຸງຮຸງກາ/

na. Yening ngawinan baya anak tiosan patut sang madue tetanduran / taru

ກາງຮຸງຮຸງກາບິກຮຸງຮຸງກາສາກາບາງບິຮຸງຮຸງກາ/

ngentosin prabea sane kausakang manut pawos : a, na, ring ajeng.

ສາງຮຸງຮຸງກາບິກຮຸງຮຸງກາສາກາບາງບິຮຸງຮຸງກາ/

ca. Krama sane madue tetanduran keni danda Rp. 100.000,-

ບາງບາສິງ

PAWOS 35

ສາງຮຸງຮຸງກາບິກຮຸງຮຸງກາສາກາບາງບິຮຸງຮຸງກາ/

Danda ring ajeng ngranjing ke Desa Adat Pedawa

ບາງບາສິງ

PAWOS 36

ກາງຮຸງຮຸງກາບິກຮຸງຮຸງກາສາກາບາງບິຮຸງຮຸງກາ/

1. Yening krama Desa Adat mapawangun patut kasanggra antuk :

ບາງຮຸງຮຸງ

a. Krama wed

ກາງຮຸງຮຸງກາບິກຮຸງຮຸງກາສາກາບາງບິຮຸງຮຸງກາ/

na. Krama tamiu sajaba sane tios ring maagama Hindu.

សៀវភៅសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការកាត់ដីចែកចំណែកដី
ca. Krama sane madue tanah pakarangan, tanah pabian, tegal lan carik.

1. ដីចែកចំណែកដីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការកាត់ដីចែកចំណែកដី
2. Tategenan / urunan, dana punia manut pararem.

សម្រាប់ស្នងការ
CATURTHAS SARGAH
បម្រុងទុក
PAMUPUT

បុរាណវិទ្យា
PAWOS 37

1. ប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការកាត់ដីចែកចំណែកដី

1. Pararem puniki kawastanin pararem Desa Adat Pedawa.

2. ប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការកាត់ដីចែកចំណែកដី

2. Pararem puniki kamargiang ngawit saking keraremin antuk Krama Desa Adat

ប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការកាត់ដីចែកចំណែកដី
Pedawa, duk sangkep Bungan Taun Rahina Buda Paing wara Uye, Tanggal

ប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការកាត់ដីចែកចំណែកដី
ping 9 (siya) sasih kapat icaka warsa 1941 utawi 9 oktober

ប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការកាត់ដីចែកចំណែកដី
2019 magenah ring bale agung/panyarikan, Pura Desa Adat Pedawa.

បុរាណវិទ្យា
PAWOS 38

1. ប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការកាត់ដីចែកចំណែកដី

1. Saluiring pamargin Adat sane durung kabaos utawi durung kaunggahang ring

ប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការកាត់ដីចែកចំណែកដី
pararem iriki, manggeh kalaksanayang manut dresta miwah kadulurin antuk

ບຸກຄົນກູ່ຍີ້
paswaran pararem.

1 ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ສິດທິຕາມກົດໝາຍ
2 Pararem puniki kalingga tanganin antuk :

ບຸກຄົນກູ່ຍີ້ທີ່ບໍ່ມີທາງອອກ
a. Pangulun Desa Pedawa / Dane Nawan.

ບຸກຄົນກູ່ຍີ້ທີ່ບໍ່ມີທາງອອກທີ່ບໍ່ມີທາງອອກ

na. Prajuru Desa Adat Pedawa / Kelian Desa Adat Pedawa.

ສາມາດສູນ
ca. Sangket.

ບັນດາບຸກຄົນທີ່ມີສິດທິ
Pedawa, 10 Oktober 2019

Pedawa, 10 Oktober 2019

ບັນດາບຸກຄົນ
Pengulu,

Pengulu,

ບຸກຄົນກູ່ຍີ້ທີ່ບໍ່ມີທາງອອກ
Desa Adat Pedawa

Desa Adat Pedawa

ບຸກຄົນກູ່ຍີ້ທີ່ບໍ່ມີທາງອອກ
PAN POCOL

PAN POCOL

ບັນດາບຸກຄົນ
Kelian

Kelian

ບຸກຄົນກູ່ຍີ້ທີ່ບໍ່ມີທາງອອກ
Desa Adat Pedawa

Desa Adat Pedawa

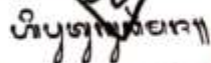

ບັນດາບຸກຄົນທີ່ມີສິດທິ
I WAYAN SUDIASTIKA

I WAYAN SUDIASTIKA

ບັນດາບຸກຄົນທີ່ມີສິດທິ
Perbekel / Sangket

Perbekel / Sangket

ບັນດາບຸກຄົນທີ່ມີສິດທິ
I PUTU SUDARMAJA

1901

50

Lampiran 08. Dokumentasi

Sesi Wawancara

Sesi Wawancara

Sesi Wawancara

Sesi Wawancara

Observasi

RIWAYAT HIDUP

Ni Komang Rani Kumala Putri lahir di Denpasar, Bali pada tanggal 12 April 1998. Penulis lahir dari pasangan suami istri Bapak I Ketut Rada dan Ibu Ni Ketut Sutiani. Penulis berkebangsaan Indonesia dan beragama Hindu. Kini penulis beralamat di Jalan Taman Giri Perum Griya Nugraha Gang Delima Blok C-12 Nomor 637, Nusa Dua, Kuta Selatan, Badung, Bali. Penulis menyelesaikan pendidikan dasar di SD Negeri 2 Kuta dan lulus pada tahun 2010. Kemudian penulis melanjutkan pendidikan di SMP Negeri 1 Kuta dan lulus pada tahun 2013. Pada tahun 2016 penulis lulus dari SMA Negeri 2 Kuta dan melanjutkan pendidikannya ke S1 Program Studi Pendidikan Pancasila dan Kewarganegaraan (PPKn) Universitas Pendidikan Ganesha. Pada semester akhir tahun ajaran 2019/2020 penulis telah menyelesaikan Skripsi yang berjudul “Budaya Merantau Pada Masyarakat Desa Adat dan Implikasinya Terhadap Eksistensi Awig-Awig Desa Adat (Studi Kasus Pada Masyarakat Pedawa)”.

